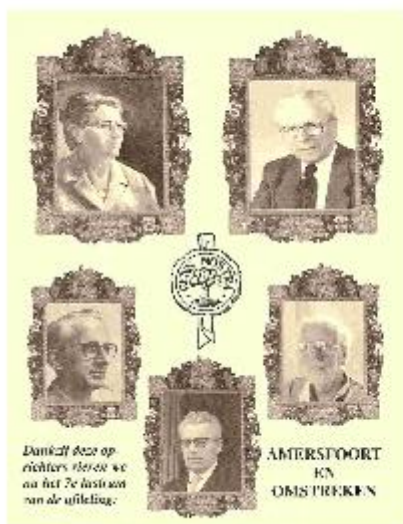

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

Uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Amersfoort en Omstreken
Jaargang 16 januari 2007 Nummer 1

Geheel in stijl en naar middeleeuwse tradities eren wij de oprichters van de NGV-afdeling Amersfoort en Omstreken met een wandbord op de omslag van ons blad. Boven hun hoofden prijkt de Amersfoortse Sint Joris die bezig is de draak te bestrijden.

Ten geleide

Dit is het speciale jubileumnummer van ons afdelingsblad. Op 18 december is het 35 jaar geleden dat onze afdeling werd opgericht. Het bestuur en de redactie hebben hierin aanleiding gevonden om aan allen die hebben meegewerkt aan de oprichting en het voortbestaan van onze afdeling een speciaal jubileumnummer te wijden. Deze uitgave is tot stand gekomen met medewerking van veel leden van onze vereniging. Met elkaar hebben wij getracht er een bijzonder nummer van te maken. We hopen dat in dit nummer het verleden herleeft. We kijken terug op een periode van onze afdeling waarin veel tot stand is gebracht. Het is boeiend om de verhalen over en van (oud-)bestuursleden te lezen. We vertrouwen dat het voor de lezer een interessant nummer mag zijn waarnaar vaak zal worden teruggegrepen met de opmerking 'hoe was het ook al weer?' Veel is er in die periode gebeurd en met grote toewijding hebben bestuurs- en gewone leden aan de bloei van onze afdeling hun beste krachten gegeven.

Van uw voorzitter door J.W. van Maren

Dit jaar bestaat onze afdeling 35 jaar en op 18 december hopen we dat te vieren. In verband met het jubileum is deze aflevering van onze afdelingsperiodiek omvangrijker dan u gewend bent.

Elders in dit blad vindt u een overzicht van de geschiedenis van de afdeling. De nadruk in dit verhaal ligt bij de bestuursleden die we gekend hebben. Ik wil hier echter graag bij opmerken dat veel meer mensen zich gedurende al die jaren voor onze afdeling hebben ingezet. Ik denk hierbij aan de redactieleden, de verzorger van de verzending van de periodiek, de coördinatoren van de Contactdienst, de bibliothecarissen, de webmaster, leden van de vroegere computerhelpdesk, enz. Verder zijn veel leden actief in diverse werkgroepen die helpen bij de ontsluiting van archieven. Ook dat is een bezigheid waar veel genealogen profijt van hebben. Al die personen hebben bijgedragen aan het succes van onze vereniging in het algemeen en ook aan dat van onze afdeling. Ik wil hen allemaal bedanken voor het werk dat zij voor ons gedaan hebben. Ik twijfel er niet aan dat we ook in de toekomst voldoende vrijwilligers zullen blijven vinden om al die activiteiten te kunnen uitvoeren. Op deze wijze blijft de NGV als bloeiende vereniging aantrekkelijk voor ons allemaal.

Mededeling van het hoofdbestuur

De samenwerking tussen VVF (Vlaamse Vereniging voor Familiekunde) en de NGV heeft

ertoe geleid dat beide besturen hebben besloten gezamenlijke projecten op te starten. Vlaanderen en Nederland delen een stuk geschiedenis, een taal en bovendien zijn de mogelijkheden voor onderzoek alsmede de onderzoeksmethoden vrijwel gelijk. Internationale samenwerking leek dan ook voor de hand te liggen.

Zo zal de VVF zich in het komende jaar concentreren op de personen uit de Noordelijke Nederlanden die zich vóór 1715 in de barrièresteden hebben opgehouden. Als tegenprestatie heeft ons bestuur voorgesteld de Zuid-Neder-land-se immigratie tussen 1572 en 1700 in kaart te brengen. We denken hierbij aan het invoeren in een database van Vlamingen en Walen die vóór 1700 in allerlei archiefbronnen voor-komen. We betrekken hierbij ook de Noord-Franse steden die voor een deel tot het oude Vlaanderen behoorden zoals Rijssel, Calais, Duinkerken, etc.

Het ligt in de bedoeling eind 2007 een eerste deel in druk uit te brengen. Dit zou Rotterdam kunnen zijn. Hierbij valt dankbaar gebruik te maken van de geïndexeerde periode van trouwboeken, poorterboeken, rechterlijk en notarieel archief. Voor Rotterdam moeten we echter constateren dat de Gereformeerde trouwboeken vóór 1570 niet zijn geklapperd. Om een en ander te realiseren willen we in december 2006 een database op internet hebben om een identieke uitvoering veilig te stellen. Deze database is voorlopig uitsluitend toegankelijk voor medewerkers van het project door middel van een unieke persoonlijke toegangscode. We realiseren ons dat dit een zeer omvangrijk en ambitieus plan is dat mogelijk een groot aantal jaren zal voortduren.

Geschat is dat in de periode 1572-1630 al zo'n 135.000 personen naar de Noordelijke Nederlanden zijn vertrokken. Meestal kwamen ze in de grote steden van Holland en Zeeland terecht. De belangrijkste zijn Alkmaar, Amsterdam, Delft, Dordrecht, Gouda, Haarlem, Leiden, Middelburg en Rotterdam. Ook in de periode 1631-1700 zijn nog veel personen uit de Zuidelijke Nederlanden naar het noorden getrokken, zodat een globale schatting zeker op 200.000 personen komt. Het resultaat kan een belangrijke bron voor genealogisch onderzoek zijn, voor zowel Belgen als Nederlanders.

Leden die geïnteresseerd zijn in deelname aan dit project wordt verzocht contact op te nemen met het hoofdbestuur lid Roelof Vennik. Telefonisch na 18.00 uur bereikbaar onder nummer 010-4790668 of via e-mail roelof.vennik@tiscali.nl.

De archieven van de spoorwegen

Verslag van de lezing Het Utrechts archief en de Archieven van de Spoorwegen in Nederland door de heer en mevrouw Van Kleinwee, op 17 oktober 2006 te Leusden.

Behalve leden van onze vereniging waren ook veel oud-spoorwegmensen uit de omgeving gekomen die deze kans hadden aangegrepen om meer te vernemen over 'hun' spoor en tevens om hun kennis hierover met ons te delen. Het echtpaar Joke en Piet van Kleinwee heeft deze avond onze harten gestolen. Zij wisten een prettige en leerzame sfeer te scheppen waarin het voor de toehoorders mogelijk was deel te nemen aan de discussie. Daar werd druk gebruik van gemaakt.

Volle dozen in de Amstel

Maar laten we bij het begin beginnen. Een aantal leden had van te voren een vraag ingestuurd over het spoorwegverleden van hun familie. De inzenders met vragen over Hindrik Pieters, Willem Smith en Leendert Jacobus Stevens werden verblijd met informatie. Joke vertelde daarna iets over de geschiedenis van de spoorwegen in ons land en over de persoonsgegevens die beschikbaar zijn. We mogen blij zijn dat er nog zoveel bewaard gebleven is, want in de oorlogsjaren is door de medewerkers een grote hoeveelheid materiaal in dozen verpakt en in de Amstel gegooid. Dit om te voorkomen dat de bezettende macht misbruik van deze persoonsgegevens zou maken. Een van de toehoorders bevestigde dit verhaal en vertelde dat hijzelf na de oorlog een groot aantal jaren werkzaam was geweest met die persoonskaarten. Toen hij een nieuwe chef kreeg, was deze van plan om alle kaarten te vernietigen want die mensen waren toch al lang dood, dus had het geen zin meer die te bewaren. Met afgrijzen hoorden we dit gruwelijke verhaal aan. Met gepaste trots

vertelde de man dat hij als een leeuw had gevochten om dit plan tegen te houden. Mede dankzij hem kunnen wij nu dus ons onderzoek doen. Hij had twee boeken uit zijn eigen bibliotheek, over de geschiedenis van de spoorwegen, als geschenk meegenomen, hetgeen in grote dank door de sprekers werd aanvaard.

Discipline werd vereist

Joke vertelde dat men bij het werven van spoorwegpersoneel de voorkeur gaf aan oud-militairen omdat deze mensen discipline hadden geleerd. Bij plichtsverzuim werd er streng gestraft onder andere door inhouding van loon. Zij had meegemaakt dat haar oom en tante beiden in dienst van het spoor waren. Zij mochten in de dienstwoning wonen, de man deed onderhoudswerkzaamheden aan het spoor en de vrouw moest de overwegslagbomen bedienen. Nog ziet zij haar tante de zware overwegbomen omlaag en omhoog draaien. Het echtpaar kreeg drie dagen vakantie per jaar, maar moest op deze dagen zelf voor een vervanger zorgen.

Een afgrijselijke genealogie

Tijdens de pauze werd veel gebladerd in de meegebrachte boeken over het spoor en werden ervaringen van spoorwegmensen uitgewisseld. Daarna was het de beurt aan de wederhelft, Piet van Kleinwee. Hij vertelde dat hij eens een genealogie had mogen inzien van iemand en dat deze genealogie alleen maar bestond uit namen en jaartallen. Afgrijselijk had hij dat gevonden. Hij wees erop dat het aankleden van een genealogie niet alleen nuttig is maar ook erg leuk.

Alle salarisstrookjes bewaard

Zijn eigen ervaring is de moeite waard om hier te vermelden. Toen zijn vader, die bij het spoor had gewerkt, was overleden vond hij in diens 'kantoor' een doos met papieren waarvan hij het bestaan niet had geweten. Zijn vader had alle salarisstrookjes bewaard maar ook alle briefjes uit zijn conductestaat waarin stond vermeld voor welke euveldeaden hij was bestraft. Deze fouten bestonden voornamelijk uit het niet tijdig de wissels bedienen, waardoor een rangerende locomotief opeens op twee rails kwam te staan of uit het niet tijdig openen van de wachtkamer voor de reizigers. Hij werd daarvoor meestal bestraft met inhouding van een deel van zijn salaris.

Een grafiek maken

Over salaris volgt hier een tip. In een grafiek zette Piet het verloop van het salaris van zijn vader en daarop was heel duidelijk te zien dat er in de beginjaren van zijn carrière bij het spoor eerst een langzame stijging van het salaris was. Daarna was er een dip in de periode van de eerste wereldoorlog en een nog grotere dip in het jaren na de grote beurskrach van 1929. In deze grafiek waren ook de geboorte van de kinderen en de aankoop van een woning geprojecteerd. Deze aankoop was juist gedaan toen het salaris langzaam steeg en de toekomst er rooskleurig uitzag, zo rond 1924, en u raadt het al, helaas kwam toen de krach van 1929, het salaris daalde dramatisch, de droom spatte uiteen en het huis moest worden verkocht. Een dergelijke grafiek voegt een meerwaarde toe aan de genealogie.

De website van Wim Ritzer

Veel informatie voor het aankleden van uw genealogie is te vinden in de uitgaven of periodieken van plaatselijke historische verenigingen. Vanuit de zaal werd hierop spontaan gereageerd toen het over de geschiedenis van het zogenaamde Ponlijntje ging. Dat is een deel van de voormalige spoorlijn van Amersfoort naar Kesteren. Het bleek dat de heer Wim Ritzer uit Leusden hier een aparte studie aan heeft gewijd. Hij wil deze spoorlijn nabouwen op een schaal van 1:87. U kunt er alles over nalezen op diens website:
<http://home.planet.nl/~ritze071/erms>.

Aanbevolen boeken

Voor verdere studie werden vele boeken aangeprezen en vooral het boek Het spoorwegbedrijf in oorlogstijd 1940/1945, waarin onder andere het bombardement met zware 1000-

pondsbommen op het emplacement van Amersfoort - waarvan een aantal helaas ook het Soesterkwartier hebben getroffen - wordt vermeld. Het grote standaardwerk is echter het boek Spoorwegen in Nederland, 1834 tot nu, Boom Amsterdam 2004, geschreven door Guus Veenendaal, ISBN 90 5352 980 2.

Uit de lengte van dit verslag kunt u ongeveer afleiden dat het een bijzondere avond was. De voorzitter bracht het echtpaar op zijn eigen humoristische wijze dank voor het gebodene waarmee de zaal instemde met een hartelijk applaus.

De voorgeschiedenis en oprichting van de NGV-afdeling Amersfoort en Omstreken

door Hans Faber

Het was in de tijd dat de auto begon aan z'n opmars, er was nog geen sprake van fileproblemen, men werkte hard en er was weinig werkloosheid. In de archieven kon de genealoog zoeken naar familiegegevens in kaartenbakken en originele oude archiefstukken (wie kent ze nog?). Er waren nog geen digitale bestanden en geen Genlias, ISIS of TOP. Dat was het beeld bij aanvang van de zeventiger jaren van de vorige eeuw. In die periode werd de afdeling Amersfoort en Omstreken opgericht.

Het aantal gewone leden van de NGV in heel Nederland bedroeg in die tijd zo'n 2600 en jaarlijks kwamen er ongeveer 300 nieuwe leden bij.

Voor zover is na te gaan is het eerste schriftelijke contact met de NGV vanuit Amersfoort gelegd door de heer A. Veenendaal van de bekende kantoor- en boekhandel aan de Langestraat nummer 33. Boekhandel Veenendaal is nog steeds op dezelfde plaats gevestigd, maar wordt niet meer door deze familie beheerd. De heer Veenendaal stuurde op 28 januari 1971 een briefkaart naar de NGV met het verzoek de distributie van de NGV-uitgaven via zijn boekhandel te mogen verzorgen.

In een reactie van 21 maart 1971 vraagt het hoofdbestuur aan de heer Veenendaal begrip voor het feit dat de NGV geheel moet draaien op de contributie van de leden en daarom zoveel mogelijk zelf wil profiteren van de opbrengsten uit de verkoop van haar producten en liever geen kortingen wil geven aan anderen. Vervolgens zegt ze dat dit beslist geen miskenning is van de taak van de boekhandel, doch een bittere noodzaak.

Aansluitend - en dat heeft zeker meegespeeld in de aanloop naar de oprichting van afdeling - wijst het bestuur op het volgende: "Er zijn vage plannen om te komen tot een afdeling Amersfoort van de N.G.V. Verwacht u dat deze een kans van levensvatbaarheid heeft? Mogen wij dat eens van u vernemen?"

Een maand later, op 21 april, stuurt de heer Veenendaal een kort briefje met de mededeling dat hij overleg heeft gehad met de heer Van der Neut. Zij adviseren om eerst een lijst op te stellen van de leden uit de omgeving. Daarna zullen zij overleggen "of er een bestuur in zit". In maart 1971 vierde de NGV haar 25-jarig jubileum, hetwelk gepaard ging met veel aandacht in de landelijke en lokale media. Het aantal leden nam in die periode met ruim 575 toe. De afdeling Utrecht had een zeer belangrijk aandeel in deze aanwas. Deze ontwikkeling bleef bij de Amersfoortse leden niet onopgemerkt. Het dagelijks bestuur van het hoofdbestuur besloot daarom dat er een poging ondernomen moest worden om een nieuwe afdeling op te richten. Tot oprichting van de afdeling Amersfoort en Omstreken zal het volgende, verteld door de heer R.F. Vulsma, oud-voorzitter van de NGV, zeker meegespeeld hebben:

"Een hoog oplopend conflict binnen de vereniging rond een in de openbaarheid gebrachte verklaring van een lid van de afdeling Utrecht over het doen en laten van enkele leden van het hoofdbestuur heeft zeker een rol gespeeld bij de oprichting van de afdeling Amersfoort. Het afdelingslid woonde toentertijd in Huis ter Heide en binnen het bestuur van de afdeling Utrecht leefde een krachtig verlangen haar te royeren of anders naar een andere afdeling te doen 'verhuizen'. Door het hoofdbestuur werd het betreffende lid nadien geroyeerd, welk royement door de Algemene Vergadering te Leeuwarden in 1972 werd bevestigd. Nadien

heeft het betreffende lid de NGV voor de rechtbank gedaagd, hetgeen uiteindelijk in 1974 tot beëindiging van het roeyement heeft geleid. Mede aan dit voorval dankt de afdeling Amersfoort haar zover naar het westen gelegen grens tot dicht aan de stadsgrens van Utrecht . "

De oostgrens van de afdeling Utrecht strekte zich toentertijd uit tot achter Amersfoort, zeg maar tot aan de provinciegrens met Gelderland. Amersfoortse NGV-leden reisden destijds voor een afdelingsbijeenkomst naar de afdeling Utrecht of de afdeling Gooi- en Eemland. Op 21 oktober van datzelfde jaar constateerde het hoofdbestuur dat men al een stuk was gevorderd. Tijdens de vergadering werd mevrouw Duijser-Ouborg uit Amersfoort opgebeld, waarbij zij liet merken het voorlopige secretariaat van de nieuwe afdeling Amersfoort op zich te willen nemen. Als mogelijke voorzitter noemde mevrouw Duijser de heer Diepenbroek, hoofd van een lagere school.

De Amersfoortse oudheidkundige Jan Dirk Hendrik van der Neut - hij is al eerder genoemd - zag een eigen afdeling Amersfoort wel zitten. Hij is van grote betekenis geweest in de aanloop naar de oprichting van de afdeling. De heer Van der Neut zocht ook naar kandidaat-bestuursleden, maar niet alleen in Amersfoort. Dankzij zijn uitgebreide netwerk heeft hijzelf diverse kandidaten gepolst en verscheidene namen van mogelijke bestuursleden voorgedragen. De meesten woonden in Amersfoort, anderen in Woudenberg, Zeist en Doorn.

Op 3 december bevestigde het hoofdbestuur aan de besturen van de afdelingen Utrecht en Gooi- en Eemland haar besluit tot oprichting van een afdeling in het oostelijke deel van de provincie Utrecht. De leden woonachtig in Amersfoort, Baarn, Soest, Doorn, Zeist, Driebergen en omgeving zouden tot die nieuwe afdeling gaan behoren.

Het hoofdbestuur heeft, na overleg met de afdelingsbesturen van Utrecht en Gooi- en Eemland een convocatie uitgeschreven voor een oprichtingsvergadering op zaterdag 18 december 1971 om 14.00 uur in Hotel Monopole aan het Stationsplein 6 te Amersfoort. Onder leiding van de landelijk voorzitter, de heer mr. E.H.Y. van Hees, is toen een voorlopig bestuur voor de nieuw opgerichte NGV-afdeling Amersfoort en Omstreken benoemd, bestaande uit:

Voorzitter: dhr. E. Diepenbroek (56)
Secretaris: dhr. J.J. Broer (38)
penningmeester: mw. J.L.E.M.W. Duijser-Ouborg (62)
en de leden: dhr. J.D.H. van der Neut (73) en
dhr. A. Veenendaal (60)
Allen woonachtig in Amersfoort.

Na het huishoudelijke gedeelte heeft de heer Van der Neut een voordracht gehouden getiteld: "De familie Ittmann uit Amersfoort (1777-1970)".

Bij de nieuw opgerichte afdeling werden 110 leden ingedeeld. Twee leden hebben het hoofdbestuur te kennen gegeven niet overgeschreven te willen worden naar de nieuwe afdeling, zodat het aantal leden bij aanvang 108 bedroeg.

In de jaren 1972, 1973 en 1974 bedroeg het aantal leden respectievelijk 134, 156 en 175. De nieuwe afdeling Amersfoort en Omstreken bewees met deze ledengroei dat zij in een duidelijke behoefte voorzag. Het voorlopige bestuur is aangebleven tot de jaarvergadering van 2 mei 1973. Toen trad het gehele bestuur af. Met uitzondering van de heer Van der Neut werd iedereen herkozen. Mevrouw Duijser-Ouborg is als gewoon lid teruggekomen en in haar plaats is als penningmeester benoemd mevrouw G. van Zurk uit Amersfoort.

De nieuwe afdeling Amersfoort en Omstreken is voortvarend van start gegaan met lezingen, contactmiddagen en andere activiteiten. In een sterk veranderende maatschappij bewijst ze tot op heden nog steeds haar nut. In 2004 is de afdeling Midden-Gelderland opgeheven. Een deel daarvan is bij de afdeling Amersfoort en Omstreken gevoegd. Dat betekent dat nu de gehele westrand van de Veluwe, van Harderwijk tot en met Wageningen evenals het vroegere

Eemland en de gemeenten op de Utrechtse Heuvelrug onder de afdeling Amersfoort en Omstreken worden gerekend. Het aantal leden bedraagt momenteel bijna 600.

Alle bestuursleden op een rij

door Joke Sickmann en Hans Faber

In het kader van het 35-jarig jubileum van de afdeling Amersfoort en Omstreken hebben Joke Sickmann en Hans Faber de afgelopen maanden diverse oud-bestuurders thuis opgezocht en geïnterviewd om leuke herinneringen en gebeurtenissen op te kunnen tekenen.

De afdeling heeft veel bestuurders zien komen en gaan. Hoewel genealogisch gezien vijfendertig jaar van weinig betekenis is, is wel gebleken dat zo'n tijdperk ook heel groot kan zijn als je wilt proberen tot een volledige opsomming van feiten en gebeurtenissen te komen. Niet alle oud-bestuurders zijn nog in ons midden. Via nabestaanden hebben we van velen gegevens kunnen achterhalen. Enkele andere oud-bestuurders zijn helaas in de anonimiteit verdwenen. We hebben geprobeerd van iedere oud-bestuurder een foto en bestuurlijke informatie te achterhalen om daarmee een zo compleet mogelijk beeld te schetsen.

Met redelijke nauwkeurigheid kunnen wij stellen dat 29 personen de afdeling in de afgelopen 35 jaar hebben bestuurd, waarvan er thans vijf in functie zijn. Daarmee kan direct worden vastgesteld dat onze bestuurders geen eendagsvliegers zijn. Vooral geldt dat voor de afdelingsvoorzitters. Drie voorzitters hebben onze afdeling sinds de oprichting in 1971 bestuurd.

De eerste voorzitter was de heer E. (Evert) Depenbrock, hij heeft de voorzittershamer ruim zestien jaar gehanteerd tot hij werd opgevolgd door de heer F.G.M. (Frans) Manche, die de daaropvolgende acht jaar voor zijn rekening heeft genomen totdat hij werd benoemd in het hoofdbestuur. De twee daaropvolgende jaren werden waargenomen door Dick Regtien die naar een geschikte nieuwe voorzitter uitzag. Die is uiteindelijk gevonden in de persoon van de derde en huidige voorzitter, de heer J.M. (Willem) van Maren die de hamer in februari 1999 oppakte en de afdeling sindsdien met vaste hand bestuurt.

Bij de oprichting van de afdeling op 18 december 1971 is op voordracht van het hoofdbestuur door de aanwezige NGV-leden een voorlopig bestuur van vijf personen aangesteld. Dit voorlopige bestuur is aangebleven tot de ledenvergadering van 1973.

Dit verslag begint daarom met de vijf bestuurders van het eerste uur. Daarna volgen in chronologische volgorde de nieuw aangetreden bestuurders.

Dit artikel wil niet de indruk wekken volledig en/of voor honderd procent betrouwbaar te zijn. We hebben hier en daar lang moeten zoeken naar nabestaanden van oud-bestuursleden. We zijn daar niet in alle gevallen in geslaagd. Dat is uiteraard jammer. Ook de gegevens met betrekking tot de bestuursfuncties hebben we met zorg uitgezocht. Toch willen we opmerken dat niet altijd alles even duidelijk kon worden achterhaald. Met deze terugblik hopen we bij u herinneringen op te roepen aan onze bestuurders van weleer. Tenslotte willen we eenieder die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit artikel hartelijk danken voor de welwillende medewerking.

1. De heer E. (Evert) Depenbrock (1915 - 2002)	
Woonplaats: Amersfoort	
Bestuurslid/voorzitter: 1971 - 1988	

De heer Depenbrock is het enige bestuurslid, voor zover bekend, die bij de vereniging te boek staat onder twee namen. Hij is bij de oprichting in 1971 bij de NGV 'binnen gekomen' onder de naam Diepenbroek. Bij Koninklijk Besluit van 11 maart 1972, nr. 158 is de naam Diepenbroek

gewijzigd in de oorspronkelijke naam Depenbrock. Evert Depenbrock's liefde lag bij de jeugd. Hij is ruim 40 jaar werkzaam geweest in het lager onderwijs. Bij zijn pensionering in 1980 was hij hoofd van een lagere school. Hij kan worden getypeerd als eerlijk en rechtlijnig. Na zijn pensionering heeft hij samen met mede-bestuurslid Adrianus Veenendaal een boek geschreven over de kunstschilderes Adri Pieck uit Soest. Veel over de mens en bestuurder Depenbrock wordt hierna verder uit de doeken gedaan door zijn medebestuurders

2. De heer J.J. (John) Broer (1933 - heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid/secretaris: 1971 - 1976

Afgevaardigde: 1974 - 1975

De Amersfoorter de heer John Broer voelde zich bij de oprichting van de afdeling veelal de benjamin van het bestuur. Hij kan de oprichting van de afdeling Amersfoort en Omstreken als enig lid van het bij de oprichting aangetreden bestuur thans nog navertellen. De oprichting is volgens hem met een zekere vanzelfsprekendheid tot stand gekomen. De NGV maakte eind jaren zestig een sterke groei door. De mensen uit Amersfoort en omgeving bezochten in die tijd de NGV-bijeenkomsten van de afdeling Utrecht, waar Amersfoort toen nog onder ingedeeld was. De bijeenkomsten werden stevast in Utrecht gehouden. John Broer was een regelmatige bezoeker van de afdelingsbijeenkomsten daar. Door de toename van het aantal leden gingen er stemmen op om een nieuwe afdeling te vormen.

Als promotor voor de oprichting noemt hij de heer G. Staalenhoef, destijds secretaris interne zaken van het landelijk bestuur van de NGV. Staalenhoef woonde in Amsterdam, maar zijn betrokkenheid bij onze regio was groot.

Staalenhoef en Henk van Hees van de Historische Vereniging Eemnes kunnen gezien worden als de initiatiefnemers van het grote onderzoek naar de Eemlandse Geslachten. Wat de oprichting van de afdeling betreft kwam het goed uit dat een van de ijverigste Amersfoortse initiatiefnemers, de heer J.D.H. van der Neut, een goede kennis van John was. John Broer heeft nog een kopie van de brief die Van der Neut ter stimulering van de oprichting aan Staalenhoef heeft geschreven. In de brief worden enkele mogelijke kandidaten genoemd voor het oprichtingsbestuur. Over John wordt opgemerkt: "J.J. Broer, Havik 2, nog niet gepolst; is een serieuze vrijgezel van ongeveer 40 jaar."

Van der Neut zelf was net een jaartje bestuurslid af bij Flehite en het zal dan ook geen toeval geweest zijn dat hij - met nog een ander voormalig bestuurslid van Flehite, de heer A. Veenendaal, de boekhandelaar uit de Langestraat - moeiteloos overstapte naar het afdelingsbestuur van de NGV.

Liefde voor genealogie en de geschiedenis van Amersfoort

De liefde voor de genealogie en de geschiedenis van Amersfoort is John Broer met de paplepel ingegoten. De afkomst van John Broer is 'des Amersfoorts'. Opa Broer was beroepsmilitair en de grootvader van moeders kant (Betlem) was een spoorwegman. De vrouw van grootvader Betlem was 'een Pannekoek'. De vader van John was boekhouder, maar de liefde voor het antiquariaat voerde in zijn gezin de boventoon. Vol trots weet Broer te vertellen over het antiquariaat annex uitgeverij van zijn vader dat begin jaren dertig gevestigd was in de Kamperbinnenpoort (hoek Muurhuizen). Vader Broer was goed bevriend met de heer Huygen, indertijd conservator van het Museum Flehite. Volgens John heeft de familie Broer destijds de bijzondere boeken en voorwerpen die betrekking hebben op de geschiedenis van Amersfoort, aan het museum geschonken. John Broer pakte van alles aan, maar was naast bestuurslid van de NGV-afdeling ook 'mantelzorgzoon'. Dat was dan ook de belangrijkste reden dat hij zich moest terugtrekken uit het bestuur.

3. Mevrouw J.L.E.M.W. (Juul) Duijser-Ouborg (1909 - 1977)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1971 - 1976

Penningmeester: 1971 - 1973

Haar voornamen waren dezelfde als die van haar tijdgenote oud-koningin Juliana. Haar tweede en derde voorletter staan in de NGV-administratie in de verkeerde volgorde. Na de kweekschool was zij tot haar huwelijk in het onderwijs werkzaam. Later toen haar kinderen opgroeiden is ze nog wel teruggekomen als invalkracht bij het lager onderwijs. Juul was een vrouw met intellectuele belangstelling; maar de tijdgeest was niet erg stimulerend om daar iets mee te doen. Zij had veel interesse voor geschiedenis en kunst. Anekdotisch wordt verteld dat ze voor een museum in Frankrijk staande precies wist te vertellen wat daarin te zien was zonder er ooit geweest te zijn. In deze tijd zou ze zeker een academische studie hebben afgerond en een betaalde betrekking hebben verkozen boven het huismoederschap -wat overigens ook een niet geringe baan is. Naast het bestuurslidmaatschap van de NGV afdeling Amersfoort is zij ook jaren bestuurslid geweest van De Zaaier, de christelijke bibliotheek van Amersfoort.

4. De heer J.D.H. (Jan) van der Neut (1898 - 1993)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1971 - 1973

Afgevaardigde: 1976 - 1978

Jan van der Neut was het 249e lid van de Nederlandse Genealogische Vereniging, getuige zijn lidnummer! 'Oudheid-kenner van Amersfoort', zo zag hij zichzelf het liefst. Na de kweekschool stond hij een blauwe maandag voor de klas, maar omdat het onderwijs in die tijd verre van rooskleurig was, is hij als tekenaar bij het Kadaster van de Landmeetkundige dienst in Amsterdam begonnen. Twee jaar later werd hij overgeplaatst naar het Kadaster in Amersfoort. In 1955 werd hij chef de bureau. In 1958 vierde hij zijn 40-jarig ambtsjubileum. Hij had een voorliefde voor geschiedenis en aardrijkskunde. Hij heeft veel over de geschiedenis van de Amersfoortse binnenstad van na 1750 opgetekend en hij heeft onderzoek gedaan naar molens in Amersfoort.

Wist u trouwens dat er in Amersfoort zo'n 70 molens - maar vermoedelijk meer - hebben gestaan? Bij zijn navorsingen in de archieven en musea had hij een goed netwerk opgebouwd. Zo heeft hij nauw samengewerkt met de vroegere conservator van museum Flehite, de heer D.H. Huygen en de heer J.H. Hovy, de toenmalige archivaris van Amersfoort. Aan dit goede netwerk van Jan van der Neut dankt de NGV-afdeling Amersfoort mede haar oprichting. Hij heeft een grote bijdrage geleverd aan het samenstellen van het eerste bestuur van de afdeling. Tot 1973 heeft hij zelf deel uitgemaakt van het bestuur maar in verband met het vele werk moest hij zijn functie neerleggen. Tot 1978 heeft hij het afdelingsbestuur nog wel met raad en daad bijgestaan als onafhankelijk adviseur.

5. A. (Adrianus) Veenendaal (1911 - 1996)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1971 - najaar 1976

Afgevaardigde: 1976 - najaar 1976

Adrianus Veenendaal was boekhandelaar. Hij kwam als achttienjarige in de boekhandel van zijn vader aan de Langestraat in Amersfoort. In 1942 nam hij de zaak over. Hij heeft dus altijd tussen de boeken gezeten. Hij interesseerde zich vooral in lezen in het algemeen en voor vaderlandse en lokale geschiedenis in het bijzonder. Daarnaast had hij veel belangstelling voor genealogie. De heer Veenendaal is jarenlang diaken geweest. Naast zijn

bestuurslidmaatschap van onze afdeling was hij ook lange tijd bestuurslid van Museum Flehite. In het bestuur van de afdeling wordt de heer Veenendaal beschreven als een rustig en niet opvallend bestuurslid met een eigen mening. Na de omzetting van het voorlopige bestuur in een definitief bestuur in 1973 kreeg hij de functie algemeen adjunct.

Het vijftal zoals dat op zaterdag 18 december 1971 door de voorzitter van het hoofdbestuur, de heer mr. E.H.Y. van Hees, werd geïnstalleerd als het voorlopig bestuur van de afdeling Amersfoort en Omgeving, is in die samenstelling aangebleven tot de ledenvergadering van 2 mei 1973. Hierna zijn nieuwe bestuursleden aangetreden, zowel ter aanvulling als ook ter vervanging

<p>6. Mevrouw G. (Gijsberta) van Zurk (1905 - 1996) Woonplaats: Amersfoort Bestuurslid: 1973 - 1982 Penningmeester: 1973 - 1982 Afgevaardigde: 1975 - najaar 1975</p>	
---	---

Van mevrouw Van Zurk is niet veel meer bekend dan dat zij haar taak als penningmeester uiterst precies opvatte en dat zij daarnaast jarenlang veel taken binnen het bestuur heeft vervuld. Gijsberta van Zurk was directrice van een Amersfoorts uitzendbureau de Amersfoortse Typisten Centrale dat medio 1965 is opgeheven in verband met de invoering van een nieuwe wet die uitzendkrachten verplichtte sociaal verzekerd te zijn. Daarnaast is zij werkzaam geweest als lerares Engels en ook als vertaalster

<p>7. De heer J. (John) de Ronde (1910 - 1988) Woonplaats: Driebergen Bestuurslid: 1973 - najaar 1978 Plaatsvervangend afgevaardigde: najaar 1976 - 1977</p>	
--	--

John de Ronde is op eigen verzoek op 50-jarige leeftijd eervol ontslagen als officier bij de Koninklijke Luchtmacht. Op zijn 24e heeft hij liefhebberij in genealogie gekregen en werd hij actief lid van diverse verenigingen. Voorafgaande aan de oprichting van de afdeling Amersfoort is hij onder andere zo'n tien jaar bestuurslid van de NGV-afdeling Utrecht geweest waarvan de laatste vijf jaar, tot 1 januari 1971, als secretaris. Met de heer De Ronde werd dus een ervaren bestuurder binnengehaald.

<p>8. Mevrouw A.E.M. (Lia) Vandebriel-Kat (1924 - 1999) Woonplaats: Leusden Bestuurslid: 1973 - 1979 2e Secretaris: najaar 1976 - 1979</p>	
--	---

Lia Vandebriel-Kat was een bijzonder actieve vrouw met een talenknobbel en een uitgesproken francofiel. Zij was actief bezig met haar genealogie en heeft veel bijgedragen aan de geschiedschrijving van haar eigen familie Kat. Verder had ze een zwak voor dieren, honden in het bijzonder.

Zij heeft zich in de eerste jaren van haar bestuurslidmaatschap specifiek ingezet voor de publiciteit naar buiten en onderhield de contacten met de schrijvende pers

9. Mevrouw W.C.M. (Wil) Gommers (1926 - heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1976 - 1995

Waarnemend secretaris: 1976 - najaar 1976

Plaatsvervangend afgevaardigde: 1982 - 1991

Mevrouw Wil Gommers heeft vanaf de oprichting van de afdeling Amersfoort de afdelingsbijeenkomsten bezocht. Na het vrij plotselinge vertrek van de heer Broer als secretaris is mevrouw Gommers benoemd tot waarnemend secretaris. Direct daarna is zij ook gekozen in de feestcommissie ter voorbereiding van de viering van het eerste lustrum van de afdeling.

In die tijd was mevrouw Van Zurk penningmeester. Mevrouw Gommers herinnert zich nog goed hoe letterlijk mevrouw Van Zurk die taak voor haar rekening nam. Iedere uitgave tot op een enkele postzegel moest met de nodige bonnetjes verantwoord worden. Later is Frans Manche erbij gekomen. Zij is vol lof over de nieuwe wind die er sindsdien door de vereniging is komen waaien. Zij behoorden in die tijd tot de 'jonkies' van de vereniging. Wil Gommers denkt ook met genoegen terug aan de deelname van de NGV aan de Uitmarkten die indertijd in Amersfoort werden georganiseerd en aan het organiseren van grote bijeenkomsten van de NGV voor Midden-Nederland. Wil Gommers heeft ook samen met Frans Manche de eerste cursussen genealogie in de regio verzorgd, onder andere voor de Volksuniversiteit. Zij vertelde verder dat de heer Depenbrock vele jaren op zeer gewaardeerde wijze zijn voorzittersfunctie heeft uitgeoefend. Uiteindelijk is de heer Depenbrock in 1988 afgetreden. Als het aan hemzelf had gelegen was hij nog langer aangebleven.

Netwerk van mensen die zich met geschiedenis en genealogie bezighielden

Tijdens het gesprek over die eerste periode uit de geschiedenis van onze afdeling, begin zeventiger jaren, komt het beeld naar voren dat een aantal leden van onze NGV een grote bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van een levendig netwerk in onze regio van mensen die zich met genealogie en geschiedenis bezig hielden. Ook amateur-historicus Jan Dirk Hendrik van der Neut maakte daar deel van uit. Van der Neut was een trouwe bezoeker van de bijeenkomsten van de afdeling. Hij droeg interessante onderwerpen aan voor de lezingen die er in die jaren gehouden zijn en had veel belangstelling voor het onderzoek van de leden van de vereniging. Wil Gommers herinnert zich nog goed dat zij dankzij de Vereniging Flehite voor het eerst kennis heeft gemaakt met genealogie. Tijdens een excursie van de vereniging stond zij samen met de bibliothecaris van Flehite voor een groot wapenbord in het stadhuis van Middelburg. Hij grapte toen: "even kijken of er nog familie op staat". Tot haar verrassing ontdekte Wil toen dat op dat wapenbord een wapen van een familie Gommers voorkwam. "Toen is het begonnen en daarna was het niet meer te stoppen", vertelt ze. Aangezien een voorouder van mevrouw Gommers De Gooijer heette en afkomstig was uit Blaricum, ging haar belangstelling ook uit naar families uit Eemnes, Baarn en Soest. Dit leidde er toe dat ze nauw betrokken raakte bij de oprichting van de historische verenigingen in Eemnes en Soest. Ze was ook lid van de genealogische werkgroepen van die verenigingen, met het gevolg dat ze tevens heeft meegewerkt aan uitgaven over Eemnesser families en de familie Van 't Klooster. Zij herinnert zich ook hoe zij tijdens een bijeenkomst van de afdeling in de voormalige Oude Tram op het Stationsplein te Amersfoort op bijzondere wijze in contact is gekomen met Henk van Hees uit Eemnes. Daar lag een boek op tafel waarin de NGV-ers noteerden naar welke geslachten zij op zoek waren. Ze ontdekte bij die gelegenheid dat zij en Henk van Hees beiden verwant zijn aan de Gooise familie Krijnen.

Direct na haar aantreden in het afdelingsbestuur was duidelijk dat er behoefte was aan meer kennis van oud schrift. De heer Pathuis, oud-archivaris van het Groningse Archief, woonachtig te Bilthoven en natuurlijk ook lid van onze NGV-afdeling, toonde zich bereid de cursus te geven. De eerste bijeenkomst was in de Johanneskerk te Amersfoort. Er was enorm veel belangstelling voor deze cursus en je kunt best zeggen dat veel NGV-leden op die cursus 'het vak' van transcriberen op grondige wijze hebben geleerd. Later is er nog een aantal

bijeenkomsten oud schrift geweest in de Celsusterenkamer van De Armen de Poth (officieel: Stichting De Poth) aan de Coninckstraat te Amersfoort. Enkele cursisten waren afkomstig uit Veenendaal en dat heeft er toe geleid dat stukken over de vervening van Veenendaal zijn getranscribeerd. De archivaris van De Poth maakte de cursisten attent op een bijzonder stuk in hun archief, namelijk het dagboek van een Amersfoortse burgemeester uit 1555 *). Onder de straffe leiding van de heer Pathuis is men toen begonnen met het transcriberen van dit dagboek. Enkele Amersfoorters, waaronder ook onze NGV-leden mevrouw Wil Gommers en de heer Anton van Nostrum hebben onlangs het plan opgevat deze transcriptie van de nodige aantekeningen voorzien en er een vertaling naar hedendaags Nederlands aan toegevoegd. Mogelijk zal de transcriptie van het burgemeestersboek nog dit jaar worden uitgegeven. Dat zal dan de kroon worden op een werk dat jaren geleden binnen onze afdeling is gestart.

*) Het archief van de Armen van de Poth bevindt zich nu in het Eemlands Archief.

10. De heer H. (Henk) Maazen (1951 - heden)

Woonplaats: Leusden

Bestuurslid: 1976 - 1979

Afgevaardigde: 1978 - 1979

We ontkomen er niet aan om tijdens het gesprek met Henk Maazen te vragen naar het ontstaan van zijn interesse voor het onderwerp familiegeschiedenis waarvoor wij ons allen zo interesseren. Hoewel actief in het ICT-onderwijs, koestert Henk Maazen een nimmer voorbijgaande fascinatie voor geschiedenis. Maazen stamt af van een korenmolenaar uit Krimpen aan de Lek. Over de geschiedenis van de afdeling en over herinneringen aan bestuursleden uit zijn bestuursperiode zegt hij het volgende: "Ik was toen een van de jongste leden van het bestuur en wat me uit die tijd vooral is bijgebleven zijn de discussies. De gesprekken verliepen traag, maar ze waren uiterst gezellig en aangenaam. Leeftijdverschillen speelden totaal geen rol."

Henk Maazen is eigenlijk bij toeval in het bestuur gekomen. Er was één bestuurskandidaat en voorzitter Depenbrock vroeg hem of hij even tegenkandidaat wilde zijn. En toen werd hij nog gekozen ook. In geuren en kleuren vertelt Maazen over de bestuursstijl van voorzitter Depenbrock. Hij was iemand met een natuurlijk gezag. "Onze voorzitter had niet veel argumenten nodig om anderen te overtuigen. Als Depenbrock iets voorstelde, was iedereen het meteen met hem eens".

Na Depenbrock kwam Frans Manche als voorzitter. Manche begon als secretaris. Bij hem, een oud-militair, ging het er heel anders aan toe. Manche stond meer op zijn strepen. Dat bracht een andere bestuursstijl met zich mee. Henk Maazen is met zijn bestuurswerk gestopt vanwege persoonlijke omstandigheden. Dit had met beschikbare tijd en gezondheid te maken. Een jaar na zijn vertrek is hij gepromoveerd. Daarna heeft hij zich niet meer met de vereniging beziggehouden. Maar zijn fascinatie voor historie is gebleven. Met vuur verdedigt hij de stelling dat geschiedenis de tak is waarop wij allen zitten. Het is niet goed om die tak af te zagen.

Maazen haalt verschillende voorbeelden aan hoe hij indertijd als jonge onderzoeker op speurtocht is gegaan. Zijn grootvader Essenburg, een begaafd onderwijzer, was eind negentiende eeuw een van de laatste weesjongens in het weeshuis van Harderwijk. Over diens afkomst was maar weinig bekend. Zijn vriendje had toevallig een moeder die van adel was, baronesse Taets van Amerongen. In die omstandigheid wordt de wens al gauw de vader van de gedachte. De veronderstelling dat de familienaam Essenburg vast en zeker afkomstig zou zijn van een kasteel leverde een stevige prikkel op om reeds op jeugdige leeftijd op onderzoek uit te gaan. Uiteindelijk bleek dat zijn grootvader een afstammeling was van een tuinman op Essenburg, een plaatsje bij Hierden op de Veluwe. Grootmoeder was afkomstig uit Zwolle. Henk toog dus naar het archief van Zwolle waar archivaris Berkenfelder zijn leidsman werd. Daar heeft Henk Maazen het hand-werk van het genealogische onderzoek in de vingers gekregen. Zijn boodschap luidt: "Een belangrijke stelregel is, dat je als je op een archief komt goed moet luisteren naar wat anderen te zeggen hebben. Van archiefambtenaren kan je héél

véél leren!"

Andere tijden

Henk Maazen is werkzaam in het ICT-onderwijs, maar is als jeugdige onderzoeker met genealogie begonnen in de tijd dat de ICT voor velen een onbekend begrip was. De kans om te vernemen hoe Maazen nu, anno 2006, denkt over onze vereniging en de waarde van genealogisch onderzoek grijpen we graag aan. Maazen vindt de tijd dat hij als bestuurslid heeft meegedraaid zeer waardevol. Genealogische verenigingen zijn erg formeel, maar daar heeft hij geen moeite mee. Door actief deel te nemen en bijvoorbeeld afgevaardigde te worden maak je kennis met het regionale en landelijke netwerk van mensen die genealogisch bezig zijn. En - zoals hij al eerder betoogde - je kunt op die manier veel van elkaar leren. Via de contactdienst heeft hij enkele zeer waardevolle contacten met medeonderzoekers kunnen leggen. Hij heeft wel heimwee naar onderzoek zoals dat vroeger gedaan kon worden. De kans om eigenhandig oude stukken in te mogen zien neemt zienderogen af. De mogelijkheden om bronnen te digitaliseren zijn zeer toegenomen, maar het is heel jammer dat de wijze waarop de digitalisering bij de verschillende archieven wordt aangepakt zo versnipperd is. Het streekarchief van West-Brabant is een goed voorbeeld van een archief dat digitaal heel goed toegankelijk is. Zó kan het dus ook.

De slotvraag

Hoe kunnen we de jeugd meer betrekken bij geschiedenis en genealogie? Het antwoord van Henk Maazen is zeer beslist. "Dat begint thuis al. Geef de opdracht mee: 'ga met je opa praten.' Leg die verhalen vast met een recorder. Leg het in ieder geval vast, dan kan je er altijd later nog wat mee doen. Maar stel het niet verplicht. Anders haken ze af. Onze cultuur is te weinig gericht op continuïteit. We zijn steeds weer gericht op iets nieuws, op iets anders. In het onderwijs heb ik de leerlingen daarom wel eens in een project de opdracht meegegeven om familiefoto's te digitaliseren en in een systeem onder te brengen. Het gaat er vooral om, dat de oudere generaties vertellen over het verleden. Wat deed jouw vader in de oorlog? Je kunt daarna op onderzoek uitgaan. Soms vind je in de archieven ook stukjes bewijs dat het inderdaad zo gegaan is als het verteld is. In anekdotes - hoe vreemd ook - schuilen soms bepaalde waarheden. Door op onderzoek uit te gaan, kan je de leukste dingen ontdekken. De NGV zou zich dan ook - meer nog dan nu - kunnen toeleggen op de vraag hoe je informatie kunt vinden in secundaire bronnen, bijvoorbeeld in de notarisarchieven."

11. De heer E.F. (Eduard) van Groenestein (1937 – heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1976 - 1986

Secretaris: 1976 - 1981

Plaatsvervangend afgevaardigde: 1978 - 1979

Afgevaardigde: 1979 - 1982

2e Secretaris: 1981 - 1983

We ontmoeten de heer Van Groenestein - "zeg maar Eduard"- in zijn woning in Kattenbroek. Zijn appartement staat vol met boeken. Het zijn de stille getuigen van zijn brede belangstelling. Boeken, te veel om op te noemen. Boeken over geschiedenis, architectuur en literatuur over kerkelijke gebouwen. Boeken over de geschiedenis van Amsterdam, maar ook boeken over Amersfoort.

"Wat doet een Amsterdammer in Amersfoort?", is op zo'n moment de meest voor de hand liggende vraag. Uit het antwoord van de heer Van Groenestein wordt duidelijk dat het geen bewuste keuze is geweest. Het zijn gewoon de omstandigheden. In 1963 is Van Groenestein vertrokken naar Huis ter Heide om bij de Luchtmacht te gaan werken en pas later, in 1974, is hij naar Amersfoort verhuisd. Van Groenestein heeft ook nog een tijd als beheerder gewerkt in het voormalige vormingscentrum van de katholieke militairen in het gebouw De Vlasakkers aan de BW-laan te Amersfoort. Van Groenestein is gedurende zijn werkzame leven altijd zeer actief en maatschappelijk betrokken geweest. Hij hield zich bezig met de begeleiding van jongeren en was lid van enkele besturen, zoals de Adviesraad Bewonersvereniging Hestia. Hij

is nog steeds actief in de Katholieke Ouderenbond (KBO) en de Historische Vereniging Hoogland. Hij is beheerder van de collectie van deze vereniging. In Amsterdam is hij ook actief in de Stichting Dignity die kerkt in de Magdalenakapel en hij gaat regelmatig naar de basisgemeente in de Dominicuskerk

12. De heer Q.B.I. (Quirin) van der Voort (1924 - heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1979 - 1988

Amersfoort, Amant Verpleeghuis Zorg De Lichtenberg. Het is stralend weer. Enkele mensen zitten buiten en drinken wat. Wij passeren een tengere oude heer in een rolstoel. Hij zit op de uitkijk. Terwijl we naar binnen gaan aarzelen we... . Zou dat misschien ...? Even later zijn we weer buiten en maken we kennis met Quirin van der Voort.

Hij kijkt kwiek uit de ogen en steekt meteen van wal: "Ik ben ge-boren op 31 juli 1924; we zijn binnenkort 55 jaar getrouwd." De heer Van der Voort heeft last van een versleten rug en arriveerde zeven jaar geleden op de Lichtenberg na een ernstige medicijnvergiftiging. Hij is daarna voorgoed hier gebleven: "omdat ik thuis niet kan zijn". Zijn vrouw is niet sterk genoeg om voor hem te zorgen. Maar iedere dag komt ze langs. Ze hebben een lat-relatie tegen wil en dank, living apart together. Vanmiddag belt ze niet, want hij heeft immers een afspraak met ons: met de NGV. Na verloop van tijd pakt hij toch zijn mobieltje om haar even te bellen. Om te zeggen dat we er zijn, om te vragen wat ze op dit moment doet. Quirin biedt ons een drankje aan. Een gastvrouw van De Lichtenberg neemt de bestelling op. We praten en luisteren.

Quirins handicap weerhoudt hem er niet van om nog steeds aan genealogisch onderzoek te doen. Daarnaast schrijft hij iedere week een artikeltje voor de huiskrant van De Lichtenberg. Onze gastheer is ooit begonnen met het samenstellen van stamreeksen. Zijn vrouw stamt af van Karel de Grote. Samen hebben ze er indertijd voor de familieleden een boek over geschreven. Hij deed het speurwerk en het onderzoek en zij was meer de redactrice. Samen gingen ze op onderzoek uit. De fascinatie voor geschiedenis en genealogie en vooral voor het speuren bestaat al jaren. Ook de kinderen zijn geïnteresseerd in geschiedenis. Zijn onderzoek is ooit begonnen omdat hij wat meer wilde weten over zijn afkomst. Vader kwam uit Leiden en zijn grootvader was geboren in Zoeterwoude. Bij het speuren in het Rijksarchief in Den Haag (tegenwoordig het Nationaal Archief) zag hij een editie van De Navorscher (1959) met daarin een artikel over het geslacht Van der Voort geschreven door drs. J.F. Jacobs. Diens moeder was een Van der Voort, afkomstig uit het Westland. Dat artikel sloot aan op de resultaten van het onderzoek van Quirins familie uit Oegstgeest en was een belangrijke inspiratiebron om verder te gaan met het onderzoek naar de familie Van der Voort.

Het tijdperk van de computer

Van huis uit is Quirin van der Voort werktuigbouwkundige. Op een gegeven moment is hij technisch projectleider geworden bij Bronswerk in Amersfoort. Hij is daar in 1973 aangesteld voor het ontwikkelen van de automatisering van het bedrijf. Quirin van der Voort heeft dus mede aan de wieg gestaan van de toepassingen van de computer in Nederland. De meest geavanceerde programma's voor het beoefenen van computergenealogie bevatten voor hem dan ook geen geheimen meer. Geen wonder dat hij kortgeleden nog een nieuwe computer heeft aangeschaft.

Bronswerk! Bij het horen van de naam van dit voormalige Amersfoortse bedrijf dwalen we af. Zijn er niet meer mensen van Bronswerk die een actieve rol hebben gespeeld in onze vereniging? Van der Voort bevestigt de vraag. Daar heb je de aimabele en begenadigde tekenaar Jan Zandvliet, jarenlang DIP-medewerker (Dienst Informatie en Promotie). Jan Zandvliet (1924-2001) kwam veel in het verenigingscentrum, dat toen nog in Naarden was

gevestigd. Je had ook de heer Van den Bogaard uit Baarn en niet te vergeten Peter Uitenbogaart, die trouwens nog steeds actief is voor onze vereniging en tegenwoordig in huize Eemgaarde woont.

Over het bestuur van de NGV-afdeling Amersfoort en Omstreken

Quirin van der Voort heeft indertijd kennisgemaakt met voorzitter Depenbrock via de de school van de kinderen. Quirin woonde aan de Kapelweg en Depenbrock aan de Leusderweg. Een van de kinderen mocht volgens de geldende onderwijswet nog niet schoolgaan. Depenbrock was hoofd van een lagere school en had een zoon die die zomer zes was geworden. Het dochtertje van Quirin werd pas in oktober zes. De echtgenote van Depenbrock heeft toen niet stil gezeten en een klas aan huis opgericht. Er zaten elf kinderen in het klasje. Alle kinderen zijn aan het begin van het daaropvolgende schooljaar toegelaten tot de tweede klas. Het is ook Depenbrock geweest die hem heeft uitgenodigd lid te worden van de NGV. Daarna is Quirin van der Voort ook bestuurslid geworden van de afdeling. Samen met Frans Manche heeft hij voor de nodige vernieuwingen gezorgd. Ze hebben het genealogieprogramma PRO-GEN geïntroduceerd en hiervoor een aantal inleidingen gegeven.

Tot slot zijn we natuurlijk erg benieuwd hoe het er aan toeging in die tijd in de bestuursvergaderingen van onze afdeling. "De bestuursvergaderingen werden meestal bij Depenbrock thuis gehouden", vertelt de heer Van der Voort. De bijeenkomsten van het bestuur gingen met 'ernst en luim' gepaard. Dat had natuurlijk ook met de uiteenlopende karakters van de verschillende bestuursleden te maken. Quirin herinnert zich nog 'dat mooie huisje aan de Nieuweweg', waar mevrouw Van Zurk, onze toenmalige penningmeester woonde. "Een pittig vrouwtje", zegt hij. We lachen samen, want zo iets mag best wel gezegd worden.

13. De heer F.G.M. (Frans) Manche (1936 - 2005)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1981 - 1997

Secretaris: 1981 - 1986

Afgevaardigde: 1982 - 1988

Voorzitter: 1988 - 1997

Frans Manche was cavalerieofficier en werd in 1972 lid van de NGV. Met zijn komst ging er een nieuwe wind door de afdeling waaien. Frans was zeer kundig en to the point, een promotor van een nieuwe visie en nieuwe ontwikkelingen. Hij wordt door velen gezien als de constante factor in het bestuur en wordt gekenschetst als een doorzetter met veel inzicht en gevoel voor de grote lijnen. Hij hield zich bijvoorbeeld intensief bezig met het opstellen van beleidsnota's voor de vereniging. Hierdoor behoorde Frans tot een selecte groep NGV-ers die goed inzicht hadden in het functioneren van de NGV. De afdeling Amersfoort was daardoor goed op de hoogte van het reilen en zeilen binnen de landelijke vereniging. Het was een voorstel van Frans om als afdeling Amersfoort een kwartierstatenboek uit te geven. Het eerste boek werd uitgegeven in het voorjaar van 1990 en was - bij wijze van spreken - nog handwerk. Zijn vrouw Joke heeft heel wat uurtjes besteed aan de vervaardiging van Herlevend Verleden I. In 1996 verscheen het tweede deel, getiteld Herlevend Verleden II.

Frans Manche buiten de afdeling

Frans heeft zich op bijzondere wijze ingezet voor de landelijke vereniging. Hij bekleedde vele functies waardoor het moeilijk wordt volledig te zijn. Als we een op-somming willen maken, noemen we onder andere: 2e penningmeester van het hoofdbestuur (1988--1992), vice-voorzitter van het hoofdbestuur (1992-1994), contributie-ad-mini-stra-teur (1988 - december 1995). Voorts kan Frans Manche gezien worden als de geestelijke vader van de Onderzoeksruil-dienst (ORD). Dit was een initiatief van de afdeling Amers-foort en startte in 1983 als een experiment met instemming van het hoofdbestuur. In 1986 werd dit omgezet in een Dienst van de NGV met gelijktijdige benoeming van Frans als hoofd van deze dienst. Hij is in deze functie aangebleven tot hij in 1988 gevraagd werd voor een HB-functie, maar in 1994 pakte hij zijn oude functie van diensthoofd opnieuw op. Daarnaast was hij van 1983 tot 1985 lid van de

landelijke kascommissie en was voorts enige jaren lid van de Begeleidingscommissie Naarden en de Commissie Statutenwijziging.

Buiten de NGV genoot hij ook een grote bekendheid, met name bij de PRO-GEN Gebruikersgroep waarvan hij vanaf de oprichting in 1989 voorzitter was. Frans heeft indertijd gehoopt dat men binnen de NGV gebruik zou gaan maken van één en hetzelfde computerprogramma, maar zover is het nooit gekomen.

Frans Manche heeft veel voor de Nederlandse Genealogische Vereniging en de genealogie in het algemeen betekend. Het is eigenlijk jammer dat de traagheid van het verenigingsapparaat hem daarbij zo vaak in de weg stond. Tijdens de viering van het 25-jarig jubileum van de afdeling Amersfoort en Omstreken op zaterdag 14 december 1996 in de Buytenplaats de Heiligenberg in Leusden heeft de voorzitter van de NGV, de heer Dix, hem de welverdiende Gouden Speld van Verdienste opgespeld

14. De heer J.H.A. (Hans) Grolle (1928 - 1998)

Woonplaats: Baarn

Bestuurslid: 1981 - 1982

Hans Grolle studeerde economie in Amsterdam en was werkzaam op het kantoor van het Loodswezen aldaar. Hij ging al vrij jong met invaliditeitspensioen wegens astma. Hans interesseerde zich al van jongs af voor familie verhalen over ooms, tantes en voorouders. Tijdens zijn studietijd ging hij al op zoek in archieven van steden en kerken en werd toen ook lid van de NGV. Als hij zich voor iets interesseerde zocht hij het ook grondig uit. Naast genealogie (familiegeschiedenis en ook heraldiek) ging zijn belangstelling uit naar vogels en planten. Hij repareerde ook klokken en had veel belangstelling voor kachels en verwarmingssystemen. Jarenlang ging hij iedere week naar de NGV-werkgroep die zich bezig hield met het transcriberen van het dagboek van een Amersfoortse burgemeester uit 1555 (zie ook onder nr. 9, mevrouw Wil Gommers). Herinnerd werden hierbij onder andere de dames Van Zurk en Gommers. En mevrouw Beeke uit Veenendaal natuurlijk. Binnen het afdelingsbestuur wordt hij herinnerd als een rustige man. In de korte tijd dat hij de afdeling heeft gediend heeft hij ook nog meegewerkt aan een cursus oud schrift.

15. De heer A. (Andries) Noorlander (1925 - 2004)

Woonplaats: Leusden

Bestuurslid: 1982 - 1990

Penningmeester: 1982 - 1990

Andries Noorlander was chemisch technicus van beroep en directeur van het Kalk Zandsteen Laboratorium. Andries had een grote interesse op het gebied van foto en film en was lid van een filmclub. Hij sloeg graag een balletje tennis en was erg geïnteresseerd in genealogie. Andries was een tolerante man

16. De heer D. (Dick) van Wageningen (1949 - heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1983 - 1987

2e Secretaris: 1983 - 1987

Uit de periode van Dick van Wageningen als tweede secretaris van de afdeling kan deze zich met name Wil Gommers en Frans Manche heel goed herinneren, maar ook de heren Noorlander en Depenbrock. Voorzitter Depenbrock was een heel rustig type. Dick is bestuurslid geworden sinds die keer dat hij een 10-minutenpraatje heeft gehouden op de avond van de afdelingsledenvergadering in 1983. Hij kan zich dat moment nog zeer goed herinneren en hij wordt er - terugdenkend aan die tijd - weer erg enthousiast over. Het

onderwerp van dat 10-minutenpraatje was: 'Blijf geen solist maar zoek vrijmoedig contact met andere onderzoekers'. De lezing viel bij de aanwezigen in zulke goede aarde dat h 17. De heer B. (Bob) Meeboer (1930 - heden)

17. De heer B. (Bob) Meeboer (1930 - heden)

Woonplaats: Ermelo

Bestuurslid: 1986 - 1991

Secretaris: 1986 - 1991

Afgevaardigde: 1988 - 1991

Plaatsvervangend afgevaardigde: 1991 - 1994

Toen Bob Meeboer na zijn pensionering gevraagd werd secretaris van de afdeling te worden heeft hij ja gezegd. Op zijn werk was hij ook meerdere keren secretaris van werkgroepen of meetings geweest. Maar bij die instemming om secretaris te worden, vergat hij dat hij in zijn werkbare periode altijd kon beschikken over een secretaresse die de afspraken regelde, de stukken uittikte en verstuurde en de vergaderzaal regelde. En dat was nou precies wat van een afdelingssecretaris gevraagd werd. En nog wel zonder computer, zonder internet en zonder e-mail. "Ik weet nog dat het een hele klus was om iedere maand weer een spreker in het land te vinden die een interessant verhaal voor ons wilde houden. Maar als dan de convocaties de deur uit waren, gaf dat toch weer voldoening." Veel steun had hij daarbij van de 2e secretaris, Liene van der Heijden, die gelukkig ook in Ermelo woonde maar helaas veel te vroeg is overleden. Ook de voorzitter, Frans Manche, die altijd met frisse nieuwe ideeën kwam, wist ons allemaal steeds weer enthousiast te maken.

18. Mevrouw E.S. (Liene) van der Heijden-Gupffert
(1936 - 1992)

Woonplaats: Ermelo

Bestuurslid: 1986 - 1992

Liene van der Heijden-Gupffert werd in een In Memoriam van ons periodiek (zie jrg. 1, nr. 1) omschreven als een trouwe medewerkster met een enthousiaste en optimistische uitstraling. Met die eigenschappen heeft zij tal van activiteiten van de NGV ondersteund. Als 2e secretaris heeft zij gedurende enkele jaren de zorg gehad voor het verzenden van de afdelingsconvocaties. Zij kón zich niet afzijdig houden als er hulp werd gevraagd. Zo heeft zij jarenlang de financiële administratie gevoerd toen de afdeling besloot de inning van de contributie in eigen hand te nemen. Ook trad zij op als DIP-functionaris van de afdeling en zij was zelfs bereid Bij haar aantreden in het bestuur kreeg Liene van Frans Manche een aantal boeken, verkregen uit particulier bezit, om uit te lenen. Liene van der Heijden-Gupffert heeft een en ander geordend en een inventaris van tien boeken gemaakt. Een jaar later heeft zij deze bibliotheek overgedragen aan de heer S Bij haar aantreden in het bestuur kreeg Liene van Frans Manche een aantal boeken, verkregen uit particulier bezit, om uit te lenen. Liene van der Heijden-Gupffert heeft een en ander geordend en een inventaris van tien boeken gemaakt. Een jaar later heeft zij deze bibliotheek overgedragen aan de heer Snellenberg.nellenberg.8. beginners bij hun eerste archiefbezoek te vergezellen

19. De heer J.M. (Hans) Snellenberg (1945 - heden)

Woonplaats: Leusden

Bestuurslid: 1990 - 1991

Penningmeester: 1990 - 1991

Hans Snellenberg was chemisch analist en administratief hoofdmedewerker van beroep. Later veilingmedewerker, taxateur van postzegels en munten. Sinds 1982 is hij lid van de NGV. Hij was vooral de eerste jaren een trouwe bezoeker van de bijeenkomsten van de afdeling. Frans Manche heeft hem regelmatig om assistentie gevraagd waarmee Hans soms schoorvoetend

in-stemde, mede door zijn drukke werkring. Het begon in 1987 met de overname van de 'bibli-o-theek met de tien boeken' beheerd door mevrouw E.S. van der Heijden-Gupffert. In deze omvang is dat in 1990 over-genomen door de heer G.G.M. van der Kroon. Verder heeft Hans in 1988 de functie van Hoofd van de Onderzoek-ruildienst overgenomen van Frans Manche en heeft deze taak tot 1992 vervuld waarna deze is overgenomen door ons afdelingslid, de heer J.A. Zandvliet. Ook heeft Hans het penningmeesterschap op verzoek van Frans Manche een jaar waargenomen.

<p>20. De heer D.J. (Dick) Regtien (1931 – heden) Woonplaats: Amersfoort Bestuurslid: 1991 - 2004 Secretaris: 1991 - 1999 Afgevaardigde: 1991 - 1999 Wnd./vice-voorzitter: 1998 - 1999 Plaatsvervangend afgevaardigde: 1999 - heden</p>	
---	---

Nadat Dick Regtien in 1985 was gestopt met varen - in zijn werk-zame leven was hij scheepswerktuigkundige - was de tijd aangebroken om zich te verdiepen in de familiegenealogie. Een broer had al eerder wat onderzoek gedaan naar de kwartierstaat van de Regtiens en Dick vond het wel aardig om daarmee door te gaan. Merkwaardig genoeg is Dick dankzij zijn vrouw met de vereniging in aanraking gekomen. Zijn vrouw volgde destijds een cursus bloemschikken bij bloemsierkunstenaar Quino Damen. De cursus werd gegeven in het conferentiecentrum O.L.V. ter Eem. Toen Dick haar eens kwam ophalen ontdekte hij dat er op diezelfde avond een bijeenkomst van de NGV was. Zijn vrouw wist wel wat die letters betekenden, Dick nog niet. Haar toelichting was echter wel aanleiding om er maar eens een kijkje te gaan nemen. Hij is er meteen gebleven en - zoals we nu weten - daar nooit meer weggegaan. De verrassing bij de ontdekking dat de Regtienen oorspronkelijk uit Duitsland komen was groot. Voordien had Dick Regtien altijd aangenomen dat zijn familie uit Frankrijk afkomstig was. In zijn schooljaren noemde zijn Franse leraar hem immers altijd monsieur Reg 'tien'. De plaats van herkomst is overigens jarenlang een groot mysterie geweest. Dick wist uit de eerste stukken die hij in handen kreeg dat zijn voorvader een jongman uit Elfhuizen was, maar dat zou het gehucht Elfhuizen bij (het Nederlandse) Katwijk kunnen zijn. Pas jaren later kwam hij dankzij een Amsterdamse akte erachter dat zijn voorvader afkomstig was uit Elfhuizen (Alfhausen) bij Osnabrügge. Bij zijn eerste bezoek aan dit Duitse Alfhausen ontdekte Dick tot zijn stomme verbazing dat de naam Regtien daar - ook nu nog - zeer bekend is. Dick raakt vol vuur als hij vertelt hoe zijn eerste kennismaking met Alfhausen is verlopen. Een simpele vraag op straat aan een voorbijganger leerde hem dat er vele en verschillende Regtienen in Alfhausen zijn. Je had bijvoorbeeld 'Rechtieners Esch' en 'Grosze Rechtien'. Al spoedig begreep Dick dat je wel allemaal Rechtien kunt heten in die regio, maar dat dat nog niet hoefde te betekenen dat je dan ook directe familie van elkaar bent. Het gebruik in Duitsland om de familienaam te ontlenen aan de boerderij waarop je woonde - of soms 'ingeheiratet' was - speelt de onderzoeker bij genealogisch onderzoek nog wel eens parten. Het is daarom een fascinerende gedachte dat je tegenwoordig via DNA-onderzoek kunt achterhalen of mensen die uit dezelfde streek komen en een gelijkkluidende achternaam hebben inderdaad afstammen van een zelfde voorouder of niet.

Bestuurssamenwerking

In 1991, het jaar dat Dick aantrad als secretaris, waren er veel mutaties binnen het bestuur. Nadat Frans Manche aftrad als voorzitter heeft Dick twee jaar die functie waargenomen. Ambitie om voorzitter te worden heeft Dick nooit gehad. "Voordat je het weet, zit je eraan vast." Het hoofdbestuurslid de heer ing. K. van Louvezijn heeft hem voor het vele werk dat hij voor de vereniging heeft gedaan - en nog steeds doet - bij zijn aftreden als bestuurslid op de ledenvergadering van 19 april 2004 de zilveren speld van verdienste opgespeld (zie ons periodiek, jrg. 13, nr. 3).

Dick als de organisator en netwerker

De secretaris die geen voorzitter wilde worden, heeft met veel plezier meegewerkt aan bijzondere activiteiten van de vereniging, zoals de bijeenkomsten voor Midden-Nederland en de grootse viering van het 50-jarig jubileum van de NGV en later de bijeenkomst in Utrecht op 13 mei 2006 ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan. Zijn fascinatie voor DNA-onderzoek was aanleiding om deskundigen op dit terrein naar de jubileumbijeenkomst in Utrecht te halen. Dick Regtien kan ook gezien worden als de initiatiefnemer en succesvolle coördinator van een vrijwilligersgroep in het Archief Eemland. Als je veel organiseert, kan je er niet altijd zelf bij zijn. Dus kan er ook best wel eens iets mis gaan. Voor een Genealogische Dag in de Aegtenkapel had Dick alle hapjes 'geregeld' en klaargezet in het Notarishuis (naast de Sint-Aegtenkapel). Op weg naar zijn vakantieverblijf ontdekte hij dat 'de kaas' achtergebleven was in de auto. Maar ook dat probleem is - hoe kan het anders - uiteindelijk goed opgelost.

<p>21. Mevrouw K. (Karla) Huisman (1935 - heden) Woonplaats: Amersfoort Bestuurslid: 1991 - 1992 Penningmeester: 1991 - 1992</p>	
--	---

Karla Huisman heeft, na het vrij onverwachte terugtreden van de heer Snellenberg als penningmeester, het penningmeesterschap 'onder voorbehoud' overgenomen, omdat ze geen weerstand kon bieden aan het beminnelijke doch dringende verzoek van de heer Cas van der Kroon, die er bovendien aan toevoegde dat deze functie niet veel tijd in beslag zou nemen. Maar dit laatste viel nogal tegen, aangezien juist in die periode het 20-jarige afdelingsjubileum gevierd zou worden met onder andere een receptie in de Sint-Aegtekapel. Karla, van huis uit lerares huishoudkunde (akte N XII), heeft na inkrimping van het leerlingenaantal door afname van de geboortegolf (de babyboomers) haar werkterrein verplaatst naar een provinciaal energiebedrijf. Toen haar pensionering aanbrak, dacht ze zeeën van tijd te krijgen, maar een verhuizing en andere persoonlijke omstandigheden maakten het tegendeel waar. Zelfs het uitzoeken van de eigen genealogie kwam in het gedrang en hierop besloot ze dan ook het penningmeesterschap vaarwel te zeggen. Gelukkig verscheen onverwacht Thijs van Veen aan de horizon en na een korte inwerkperiode kon ze deze enthousiaste jongeman, met gerust hart, het penningmeesterschap overdragen!

<p>22. De heer Th.H. (Thijs) van Veen (1950 - heden) Woonplaats: Amersfoort Bestuurslid: 1992 - heden Penningmeester: 1992 - heden</p>	
--	---

Penningmeester van de NGV-afdeling Amersfoort en Omstreken vanaf 24-02-1992. Zeven weken later, op 11-04-1992, verscheen het eerste nummer van ons afdelingsperiodiek. Gedurende zijn hele bestuursperiode is hij ook redactielid van ons afdelingsperiodiek. Hij is op 10-01-1950 geboren in Blankenham, een dorp in de huidige gemeente Steenwijkerland. Blankenham is een dorp van 12 km dijk, vroeger langs de Zuiderzee, later langs het IJsselmeer. Vanaf 1942 ligt aan de overkant van de dijk de Noordoostpolder. Zijn voorouders komen bijna allemaal uit de gemeente Steenwijkerland (Blankenham, Blokzijl, Vollenhove, Kuinre, Oldemarkt) en de Friese gemeenten Weststellingwerf en Ooststellingwerf. De oudste Van Veen die hij tot dusverre heeft kunnen vinden, kwam uit Appelscha. Hij is bedrijfseconoom bij de Nederlandse Spoorwegen. Naast genealogie is sport een grote hobby: tafeltennis, badminton en hardlopen. Deze sporten beoefent hij actief. Daarnaast is hij bij tafeltennis (internationaal) scheidsrechter. En hij is secretaris van de vereniging van tafeltennistainers. De combinatie van zijn werkkring en zijn passie voor sport verklaart zijn voorkeur voor het gebruik van trein en fiets. Met zijn gezin is hij in 1983 in Amersfoort komen wonen. Na 18 jaar in de wijk Schot-horst

gewoond te hebben, woont hij nu vijf jaar in de wijk Nieuwland. Zij hebben vier kinderen: drie jongens en een meisje. De oudste zoon (20) studeert in Rotterdam, de andere kinderen wonen nog thuis. Zijn vrouw is onderwijzeres (remedial teacher) op een basisschool in Amersfoort.

Hij vertelt: "Ik ben tot nu toe altijd met veel plezier bestuurslid van onze afdeling geweest. Op een enkele uitzondering na waren en zijn mijn mede-bestuursleden en mede-redactieleden altijd post-actieven, dus niet-meer-werkenden. Ik heb altijd genoten en geniet nog van het enthousiasme en de inzet waarmee zij activiteiten oppakken en uitvoeren. Dit geldt zeker voor de reguliere afdelingsactiviteiten, en nog des te meer voor bijzondere activiteiten zoals dit jaar de viering van het 60-jarige jubileum van de NGV. Verschillende leden van onze afdeling waren hier heel druk mee. Zelf heb ik eraan bijgedragen door het maken van de cd-rom met 1290 kwartierstaten die alle bezoekers gratis kregen bij hun toegangsbewijs."

<p>23. De heer G.G.M. (Cas) van der Kroon (1931 - heden) Woonplaats: Amersfoort Bestuurslid: 1992 - 2002 Bibliothecaris: 1990 - heden</p>	
---	---

Evenals toenmalig voorzitter Frans Manche was Cas van der Kroon cavalerieofficier. De beide families delen een bijzondere fase in hun leven vanwege de drie jaar detachering in het kamp Hohne, nabij Hannover in Duitsland. Het was Frans Manche die Cas uitnodigde om 'bij de club' te komen. Voordat Cas lid van het bestuur zou worden, werd hij al vele malen 'geroepen' om in te vallen. In verband met ziekte van de heer J.M. Snellenberg is in mei 1990 - kort na zijn aanstelling als penningmeester - Cas van der Kroon, als waarnemend penningmeester aangesteld. Dit was dus nog voordat hij tot bestuurslid werd benoemd! Een jaar later, toen de heer Snellenberg door omstandigheden plotseling moest aftreden, heeft Cas de penningen opnieuw tijdelijk waargenomen tot Karla Huisman het penningmeesterschap later dat jaar overnam.

Cas van der Kroon waarschuwde bij het maken van de afspraak voor een interview dat hij over de geschiedenis van de afdeling niet zo bijzonder veel mee te delen had. Dat was voor de interviewers geen reden om weg te blijven. Cas bleek zich goed voorbereid te hebben. Toen wij arriveerden werd ons een korte notitie overhandigd waarin minutieus de belangrijkste data en wapenfeiten van 35 jaar verenigingsleven waren aangetekend. Cas van der Kroon ten voeten uit.

Een geslacht van militairen

Natuurlijk waren we benieuwd wat de aanleiding was om lid te worden van de NGV. Cas vertelde dat hij begin jaren tachtig koerste in de richting van zijn pensioen (1987). Hij had altijd al veel interesse in familiegeschiedenis. Een tante was er al mee bezig geweest. Zij had haar bevindingen keurig uitgeschreven op ruitjespapier. Vader was militair, grootvader ook. In zijn bezit zijn dan ook veel foto's die van zijn familiegeschiedenis getuigen. Vol trots worden ze getoond. Grootvader als kolonel buiten dienst met vier zoons, allen in militaire dienst; zijn vader als kolonel met drie zonen in uniform waar-van Cas de enige beroepsofficier en Cas als luitenant-kolonel met een van zijn twee zonen in uniform, vermoedelijk de laatste militair. Zijn overgrootvader (1823-1887) was genees-, heel- en verloskundige. Diens wieg stond in Arlon. Diens vader (1790-1875) - betovergrootvader van Cas - was in juni 1815 chirurgijn 2e klasse en gelegerd in Arlon. Traditie is in de familie van groot belang. In 1966 heeft Cas - toen nog ritmeester - meegereden in het escorte bij het huwelijk van prinses Beatrix en prins Claus. Het escorte reed voor en achter de gouden koets en Cas heeft de beruchte rookbommetjes op de Dam van nabij meegemaakt. Op Prinsjesdag 1973 was Cas commandant van het Ere-escorte der Cavalerie met 50 paarden. De kwartierstaat Van der Kroon is ook terug te vinden in het kwartierstatenboek Herlevend Verleden, deel II.

Boeken

Cas heeft wat met boeken. Dat blijkt uit de wonderbaarlijke groei van de bibliotheek van onze afdeling. In april 1990 nam Cas het afdelingsbezit van 10 boeken over als b-bliothecaris. De plezierige gelegenheid deed zich voor om de bibliotheek te huisvesten in een kast in het conferentiecentrum Onze Lieve Vrouw ter Eem aan de Daem Fockemalaan, vele jaren de thuisbasis van de afdeling. Bij iedere afdelingsbijeenkomst was het voor leden mogelijk zelf een kijkje te nemen in de kast, de gewenste boeken uit te zoeken en te lenen. Het bezit aan kasten en boeken groeide - hoe bestaat het - in getal en in last. De zorgvuldigheid van Cas van der Kroon loonde zich. Onze afdeling heeft nu een aardige hoeveelheid titels in huis. De boeken zijn ondergebracht in vier kasten. Eigenlijk is er een vijfde kast nodig. Cas van der Kroon is in 2002 afgetreden als lid van het bestuur, maar heeft wel de bibliotheek onder zijn hoede gehouden. Jammer genoeg is die op dit moment ondergebracht op een plaats waar de leden geen directe toegang hebben. De catalogus is te raadplegen op de website van de afdeling. Wie een boek wil lenen kan een e-mail sturen of telefonisch een afspraak maken met de bibliothecaris. Overigens, Cas en het afdelingsbestuur ZOEKEN NOG EEN OPVOLGER!

24. Mevrouw J.W.M. (Joke) Sickmann (1932 - heden)

Woonplaats: Amersfoort

Bestuurslid: 1995 - heden

DIP-functionaris: 1995 - heden

Joke Sickmann is een enthousiaste genealoge met een grote kennis en ervaring over onderwerpen betreffende Amsterdam en onderzoek in Duitsland. Haar vader was banketbakker en ieder centje dat binnenkwam moest drie keer omgedraaid worden voordat het kon worden uitgegeven. Joke had een grote familie met veel tantes, ooms, neven en nichten, maar er was te weinig tijd om op familiebezoek te gaan. Op zekere dag - ze was toen nog heel klein - is een traditie op een bijzondere manier hersteld. Het gezin is toen op familiebezoek gegaan, in één dag tijd is de hele familie bezocht. Die 'tour de la familie' heeft grote indruk op haar gemaakt. Haar 'hele leven' heeft ze zich al met de geschiedenis van de familie beziggehouden.

Na haar pensionering kreeg ze eindelijk voldoende tijd om zich nog meer in de familie-geschiedenis te verdiepen en uit te zoeken hoe al die familieverbanden tot stand gekomen zijn. Joke vertelt: "Voordat je het weet raak je dan bij de hele Nederlandse Genealogische Vereniging betrokken. Onze vereniging vormt een boeiend gezelschap van mensen, van alle rangen en standen die iets gemeen hebben: de fascinatie voor de familie-geschiedenis. Dat is wat ons bindt." Als DIP-functionaris houdt ze zich vooral bezig met het geven van informatie over de mogelijkheden van genealogisch onderzoek. "Het is erg leuk om mensen die nog niet zo goed weten hoe ze het onderzoek moeten aanpakken een stukje op weg te helpen." Verder is zij de laatste jaren erg actief betrokken bij het behoud van het industrieel erfgoed in Amersfoort en speelt ze ook daar een belangrijke rol

25. De heer J.W. (Willem) van Maren (1941 - heden)

Woonplaats: Scherpenzeel

Bestuurslid: 1999 - heden

Voorzitter: 1999 - heden

Afgevaardigde: 1999 - heden

Willem van Maren heeft een internationale loopbaan gehad als topograaf bij geologische exploratieprojecten. Ook was hij al vroeg actief betrokken bij operationele toepassingen van Remote Sensing. Vervolgens studeerde hij cultuurwetenschappen aan de open Universiteit Nederland. Zijn belangstelling voor genealogie werd opgewekt in 1956 toen een oom hem aantekeningen over zijn voorgeslacht toonde. Willem van Maren heeft enkele bronnenpublicaties verzorgd en heeft tal van artikelen geschreven over historische en

genealogische onderwerpen. Binnen de NGV was Willem van Maren voorzitter van de Werkgroep Automatisering Verenigingscentrum en secretaris van de Werkgroep Reorganisatie Verenigingscentrum

26. De heer J.H. (Jan) Roggenkamp (1933 - heden)

Woonplaats: Leusden
Bestuurslid: 1999 - 2002
Secretaris: 1999 - 2002

Jan Roggenkamp studeerde weg- en waterbouwkunde en is de oud-adjunct-directeur van gemeentewerken van Leusden en oud-gemeentearchitect. Als enige zoon is hij vernoemd naar zijn vader, groot-, overgroot- en betovergrootvader. In zijn jeugd had hij zich al voorgenomen de herkomst van de familienaam uit te zoeken. In de jaren tachtig van de vorige eeuw kreeg hij via zijn vader een aantal oude familiedocumenten in handen waardoor zijn belangstelling werd aangewakkerd. Door omstandigheden kwam het er steeds niet van, totdat hij in 1991 lid werd van de NGV en van het CBG en hij een cursus genealogie van Frans Manche ging volgen. Inmiddels is hij al een flink stuk gevorderd. In 1999, een jaar na zijn pensionering, heeft hij een paar jaar het secretariaat van de afdeling Amersfoort en Omstreken op zich genomen. Daarnaast organiseert hij veel activiteiten samen met Dick Regtien, zoals in mei 2006 de viering van het 60-jarig jubileum van de NGV in Utrecht. Thans is hij bestuurslid van de Historische Kring Leusden.

27. Mevrouw P.E. (Pepie) Rosbach (1947 - heden)

Woonplaats: Zeist
Bestuurslid: 2002 - 2006
Secretaris: 2002 - 2006

Pepie Rosbach werkt als leidinggevende bij een stamboekvereniging waar paarden worden geregistreerd. Eigenlijk is ze ambtenaar van de burgerlijke stand voor paarden. Naast dit werk doet ze - uiteraard - aan genealogie, maar is nog beperkt in haar mogelijkheden vanwege haar drukke baan. Omdat haar werkplek naar Harderwijk werd verplaatst, kwam er zoveel reistijd bij dat het te moeilijk werd haar werk en het secretariaat van de NGV-afdeling te combineren. Als secretaris is Pepie altijd zeer serieus en nauwgezet te werk gegaan

28. De heer H. (Hans) Faber (1946 - heden)

Woonplaats: Nijkerk
Bestuurslid: 2004 - heden

Organisator van lezingen en activiteiten: 2004 - heden

Hans Faber is begonnen als tekenaar en werd vervolgens koeltechnicus in de airconditioning en koeltechniek. De laatste jaren was hij werkzaam als verkoper binnendienst. Om medische redenen is hij voor zijn werk in 2002 volledig afgekeurd. In zijn vrije tijd - tot enkele jaren terug - is hij actief geweest bij een onderwijs belangenvereniging. Daarnaast koesterde hij al vele jaren een toenemende interesse voor genealogie. Thans is hij ook actief in een familiestichting en verzorgt hij de organisatie van de lezingen en andere activiteiten voor onze afdeling

29. De heer C.M. (Cor) van Rooij (1942 - heden)

Woonplaats: Amersfoort
Bestuurslid: 2006 - heden

Cor van Rooij is het laatst gekozen bestuurslid in de 35-jarige geschiedenis van de afdeling Amersfoort. Als jongste uit een gezin van dertien is hij volgens eigen zeggen erg verwend. Hij woont sinds 1961 in Amersfoort. Eerst was hij werkzaam in het slagersvak, later heeft hij elf jaar een eigen slagerij gerund in Amersfoort. Na het overlijden van zijn moeder kwam hij erachter dat hij niets wist over zijn grootouders. Door navragen alleen werd hij niet veel wijzer. Zodoende is de interesse voor genealogisch onderzoek begonnen. Overige hobby's zijn dammen en postzegels verzamelen. Voorts, maar niet minder belangrijk, ook nog de computer, vooral als gebruiker. Cor is ook bestuurslid van Hobby Computer Club afdeling Genealogie (hcc! Genealogie).

Grenspost aan de Rijn door John van Eekelen

In de maand oktober van het jaar 1739 brak een oorlog uit tussen Spanje en Engeland die in de Angelsaksische landen 'the war of Jenkins' ear' wordt genoemd. Een jaar later werd deze strijd een onderdeel van de algemene Europese oorlog over de Oostenrijkse successie. De naam komt van Robert Jenkins, de kapitein van het schip Rebecca die beweerde dat zijn oor afgehakt was door de Spaanse kustwacht. Engeland trok ten oorlog vanwege de mishandeling van zeelieden die door de Spanjaarden werden beschuldigd van smokkelarij. In feite was het een oorlog tussen handelsrivalen. De Spanjaarden wilden de Britse slavenhandel, maar ook de illegale houtkap op de kust van Honduras zoveel mogelijk tegengaan.

De strijd werd vooral uitgevochten in en rond de koloniën van beide naties in Noord- en Midden-Amerika. Door de zeeoorlog was het scheepvaartverkeer van en naar de Amerikaanse gebieden al gauw zeer beperkt. Dit had enorme gevolgen voor de vele Europese emigranten die onderweg waren naar de huidige Verenigde Staten, maar geen passage op een schip konden boeken. De havensteden Amsterdam en Rotterdam waren vol met gestrande landverhuizers en als het geld van deze mensen op was, moesten ze een beroep doen op de armenzorg. Daarom besloten de Staten Generaal de grenzen te sluiten voor migranten tenzij zij met documenten konden aantonen dat zij per schip meteen konden doorreizen.

In die tijd had de Rijn een andere loop en kwam niet bij Lobith ons land binnen, maar een paar kilometer zuidelijker. De grenspost van de Republiek was Schenkenschanz, dat tegenwoordig Duits gebied is. In juni 1741 gingen voor Schenkenschanz drie grote rijnschepen voor anker met aan boord landverhuizers op weg van de Pfalz naar Pennsylvania via Rotterdam. Maar zij konden niet met papieren aantonen al passage geboekt te hebben, dus ze mochten er niet door.

Deze families waren in mei 1741 aan boord gegaan om te vertrekken van hun geboortegrond in het gebied van de Hunsrück. De motieven waren deels religieus, want zij voelden zich als protestanten niet vrij in de uitoefening van hun godsdienst. Maar ook waren er sterke economische drijfveren. In een door vele oorlogen al verarmd gebied had de zware vorstschade van de winter van 1740/41 deze boeren tot wanhoop gedreven.

De pogingen om passage te boeken in Rotterdam bleven zonder resultaat en ten slotte waren de reders van de schepen het zat en eisten betaling en het verlaten van de schepen. De reizigers gingen daarmee niet akkoord en de zaak werd voor de plaatselijke rechter van het hertogdom Kleef gebracht. Die kwam er niet uit en legde de zaak voor aan een hogere instantie de Kriegs- und Domainenkammer in Kleve. Deze instantie gelastte de landverhuizers onder bedreiging met zware straffen van boord te gaan. En dat gebeurde ook op 17 juli. Daar stonden ze dan met hun hele hebben en houden ver van hun doel en zonder middelen van bestaan.

De Kriegs- und Domainenkammer was een koninklijk Pruisisch overheidsorgaan, want de koning was ook hertog van Kleef. Anders dan de harde 'ontruimingsuitspraak' doet vermoeden was deze instantie wel begaan met het lot van de gestrande landverhuizers. Zij ondersteunde actief het verzoek aan koning Frederik II en de Kleefse steden om een stuk land beschikbaar te stellen om te bewerken en om te wonen. Op 23 augustus 1741 sloten twee gedeputeerden van de Pfalzer, Friedrich Conrad en Michael Grossart, een contract met de magistraat van de stad Goch waarbij zij 152 'holländische Morgen' van de Gocher heide in erfpacht kregen.

De ontginning van de woeste gronden werd voortvarend ter hand genomen en langzamerhand ontstond er een bloeiende gemeenschap: Pfalzdorf. Enige tientallen jaren lang was er een gestage instroom vanuit de Pfalz en toen de grond daar op was, gingen ze verder naar andere Pruisische gebieden. Bijvoorbeeld naar Oost Friesland waar ook een Pfalzdorf gesticht werd. In 1776 trouwden in het Kleefse Pfalzdorf Anna Margarethe Conrad met Johann Philip Bender, over wie het kerkelijke register zegt 'aus Biebern zu uns gekommen'. Zij zijn voorouders van mijn vrouw en de afstamming loopt via hun enige zoon Johann Balthazar gedoopt in 1778. Omstreeks 1800 is hij lidmaat van de hervormde kerk in Ravenswaaij zonder dat bekend is hoe hij de grens is overgestoken en waarom. De voornaam Johann Balthazar wordt Jan Bart en ook de Duitse familienaam Bender (Kuiper) wordt vernederlandst door een s toe te voegen tot Benders. Tussen zijn doop en zijn trouwen zijn er nauwelijks sporen van de man te vinden. In 1810 trouwt hij in Ochten met Samulina van Eldik en samen krijgen zij negen kinderen. Het gaat hem duidelijk goed als huisvader, maar ook beroepsmatig. Hij was meester-timmerman en zal in de Betuwe, die in 1808 door een overstromingsramp totaal verwoest was, een veel gevraagd vakman zijn geweest. Er wonen nog vele nakomelingen in Nederland. Voor het schrijven van dit artikel is gebruik gemaakt van de site www.pfalzdorf.de en van het boek '175 Jahre Louisendorf' van Josef Jörissen, uitgegeven door de Pfälzerbund am Niederrhein, Goch.

Vrouw Margriet van Amerongen door Janna Kloosterman

Publicatie in De Nederlandse Leeuw, jrg. 123 nr. 1 (februari 2006), kol. 28 t/m 42.

Margriet van Amerongen, weduwe van Gerrit van Culenborch, heer van Renswoude en tweede vrouw van Johan van Renesse van Wulven, heren Janssoons, ridders.

In de literatuur over de familie Van Renesse komen twee namen naar voren die als tweede vrouw van Johan van Renesse van Wulven (senior) worden genoemd. De ene is Margriet van Amerongen en de andere Margriet Gerritsdr. van Culenborch, het zijn de namen van de moeder en van haar dochter. Uit originele bronnen heeft Janna Kloosterman materiaal verzameld rond de families Van Renesse en Van Culenborch (van Renswoude), met name beleningen van Margriet van Amerongen en van haar kinderen uit haar eerste huwelijk worden gevolgd, maar ook de aankoop van lijfrenten voor haar kinderen en kleinkinderen en andere zaken. Hieruit blijkt duidelijk dat het de moeder was - dus Margriet van Amerongen - die met Johan van Renesse van Wulven was getrouwd en niet dochter Margriet. In recente literatuur wordt de laatste nog steeds ten tonele gevoerd als tweede echtgenote.

De goederen van de heren van Renswoude lagen voor het grootste deel in het gelijknamige gerecht (gemeente) en deels ook in Woudenberg. Naast deze bezittingen werd Margriet van Amerongen ook beleend met goederen in Wijk bij Duurstede en onder Hoogland.

In het Archief Eemland kan men charters van transporten vinden van opvolgende heren van Renswoude waaraan hun zegels hangen. Uit onderzoek bleek dat op deze zegels hun respectievelijke wapens staan afgebeeld, welke onderling verschillen. De charters beschrijven giften aan het Sint Pieters Gasthuis te Amersfoort. Het gaat onder andere om tienden uit een erf en goed te Overeem en uit de Proosthoeve van St. Pieter gelegen op Voskuijlen onder Leusden

Uit de Werkgroep Transportaktes door Anton van Nostrum

Met procuratie van Antwerpen

Stadsgerecht Amersfoort, inv. nr. 436-04, folio 357 recto dd: 15-10-1561.

Reymber Dircxzn, snijer, ende vertoonde ons zekere procuratie hyernaes geïnsereert:

“Wij burgermeesteren, schepenen ende raiden van der Stadt van Antwerpen doen kondt ende kenlick allen dengeene die deese letteren sellen zyen off hooren leesen, dat opten dach van heeden datum van desen voor ons gecoomen ende gecompereert is in propren persoonen Dirck Reymberss. van Amersfoort, gezwooren ouwe cleercooper alhyer, ende heeft wittelicken

machtich gemaict ende in sijn steede gestelt, maickte wettelicke machtich ende stelden in sijn steede mits desen Reymer Dircxzoon, zijnen vader, woonende tot Amersfoort voors. omme van sijnen weegen ende in den name van hem te gaen ende te compareren voor wethouderen van Amersfoort voorscreven. Ende aldaer te belastene ende te belijdene een erfelicke rente van drie karolusgulden erfelick ter quitinge der penningen 16 opte helft ende alle sijns comparants recht van een huysinge mitten gronde ende toebehooren, gestaen ende geleege op Havick binnen Amersfoort voorschreven, tusschen Anthonis Pouwelssoon huys ende erve aen die een sijde ende Jacob van Dashorst erve aen dander sijde, brieven van constitutie in behoerlicke forme te passeren ende te verlieden zijns constituants persoon ende alle sijne goederen, daer voort te verbynden ende te verobligeren, die penningen daer off commende te ontfangen, ende voorts alle tgeene daerinne te doene ende te hanterene, dat hij constituant selven present ende voor ogen weesende doen soude moegen. Alwaert dat dieselven breeder off speciaelder macht behoefde dan voorscreven is, beloovende in goeden trouwen die voorn. constituant te houwene voor goet vast ge-stendich ende van weerden tallen dagen allet geene de bijden voors. sijnen vader hyerinne gedaen ende voorts gekeert sel worden sonder daertegens te commen ofte te doen in eeniger manieren onder die verbyntenisse van sijn persoon ende alle sijne goederen voors. zonder argelist. Ende des t'oirconde hebben wij den segelen ter saicken der voors. Stadt van Antwerpen dese letteren doen anhangen opten 20en dach van februari int jaer ons heeren als men screeff duysent vijffhondert ende tsestich." Ende was opte plycken geteyckent J. van Assoiers ende vuythangende gesegelt mit een groon zeghel.

Ende vuyt crachte van de voors. procuratie heeft Reymer Dircxzoon beleeden ende bekent schuldich te weesen Alijdt de oudste dochter van dier name van Louwerens Eeliszoon woonende opte Ruest in de gerechte van Stoutenburch een erfelicke losrente van twee philippusgulden, vijf en twintich stuyvers voor elcken gulden gerekent oft payment dye weerden, vuyt die huysinge ende hoffstede staende op Havick daer op die eene sijde Anthonis Pouwelssoon ende aen dander zijde een gemeen straet after Jacob van Dashorst naestgeleege zijn. Te betaelen alle jaer opten meydach d'eerste rente inden jaer 1500 twee ende ses-tich, behouden altijts te moegen lossen mit veertich philippusgulden payment ende mit die onbetaelde verschenen renten nae beloop des tijts. In volcomen van twelck die voornoemd comparant gecondempneert is ende blijft bij desen.

Actum den 15en octobris 1561, present Vincent van der Houve scholt, Botter, Westrenen, Blocklant, Pijel, Brinckhorst, Roomswynckel, schepenen, ende mij L. Botter secretaris.

Testament van de grootmoeder van Johan van Oldenbarnevelt
Stadsgerecht Amersfoort, inv. nr. 436-04, folio 376 verso dd: 13-04-1562

Geertruyt, weduwe wijlen Reyer van Ouwenbernevelt, mit Evert Janssoon haere gecoren momber in dese saicke. Ende heeft omme sonderlinge saicken haer daertoe moverende gemaict als recht ende oirdel wijsden, nae haer doot ende zoe veer zij die achterlaet, sulcke echte kynderen als Geryt van Ouwenbernevelt, haer zoon, nu ter tijt heeft ende alnoch vercrijgen zal moegen, alle alsulcke renten, inboel, goet, goudt, silver, gemunct ende ongemunct, geen uytgesondert dan alleene sulcke twaelff keyzersgulden tsjaers losrenten den penninck twintich als Geryt Gerytszoon, haer broeder haer schuldich is, haer beste bed, haer beste ryn [ring], haer beste gordel, vier de beste sitkus-sens, dat dese pretensies terstondt nae haere doot sullen commen ende erven op Rey-ertgen, Geryt van Ouwenbernevelt dochter, alleen behouden Geryt van Ouwenbernevelt haer soon zijn lijftochte aen de voors. renten ende inboel uytgesondert tgeen Reyertgen zijn dochter hyer gemaict is, behouden oick dat die oudste van dese kynderen die de heerlicke goederen van vader ende moeder buyten dese gerechte gebueren sal in dese voors. goederen nyet ter deylinge en sal commen, mit conditien dat indyen eenich van de voors. kynderen oft livich worden sonder blijckende geboorte achter te laeten dat die haer portie opte andere kynderen zullen erven ende op nyemants anders, behouden dese maicke altijts te moegen vermeerderen ende verminderen alst haer belyeft zonder argelist. Ende behouden een yegelijck anders sijns rechts.

Actum den 13en aprilis anno '62 present Vincent van der Houve scholt, Peter Meynssoon van Westrenen, Anthonis Brant burgermeesters ende auden schepenen jegenwoordich mitsgaders mij Lodewijck Botter secretaris van der stadt.

Uit de Werkgroep Notariële Aktes door Anje G. Bousema-Valkema

Oost-Friesche landrecht staat niet toe voormomers op te dringen aan zonen boven de 19 jaar
Not. Johan van Ingen AT 002a001, f 510v

Op 26-12-1616 compareren voor notaris Jo-han van Ingen: David Dircxzn, Gerrit Dircxzn en Jan Dircxzn Duyrcoop, zonen van Dirck Lubbertszn bij hem verweckt bij Janneken Duyrcoop, zijn overleden huysvrouw, die verklaarden dat te haerluyder seeckere kennisse gecommen te syn dat bij eenige van haerluyder quaet-willigen tot Emden, in absentie van haer vader onbehoorlick is gepractiseert om haerluyder vader te doen secluderen [uitsluiten] van opsicht, regieringe en administratie van synder kinderen goederen, door het stellen van drie testamentaire mombers, daarvan die twee gerechtelijk sijn geabsolveert ende die eene neffens Jonkheer Folkert van Houve die doch in testamente nyet gedacht en is jegens der comparanten wil en weeth aengenomen. En dewijle dan eensdeels door excussie en absolutie van de twee testamentaire mombers der comparanten vader als legitime tutor daerdoor de wech is geopent om als naeste en meeste geïnteresseerde sijner kinderen recht te behouden en defenderen en ten anderen jegens Oistfriesche lantrecht tot groote schade van de comparanten en tot schimp en vercleyninge van haerluyder vader strekt. Behalve dat denselven haerluyder vader alle saken en gelegentheden bekent sijn en dat naer Oistfriesche lantrecht men geen soons die 19 jaren out sijn jegens haeren wille voormomers opdringen ofte stellen can en dat yder van de comparanten oudt sijn (soo sij verclaerden) over die 19 jaeren. Soo ist dat zij comparanten voor haerluyder selven en henluyder sterckmakende voor Jacob Dircxzn, haar broeder, en voor Taelken Dircx, haerluyder zuster, geëlegeert en genomineert hebben tot haerluyder voormomber Dirck Lubbertszn voorn. haerluyder vader. En dien-volgens hebben zij comparanten in de voors. qualiteyt geconstitueert de Erentfeste en Welgeleerde Daniel van Wingen om voor behoerlicke beloninge de voorn. Dirck Lubbertszn, haerluyder vader en geëligeert mom-ber in alle beleeftheid guetlick ofte ge-rechtelick te begrueten en daertoe laten con-firmeren, en die gemelte der comparanten jegendeel tegen haerluyder wil en weten gestelde voormomers goetlick ofte ge-rechtelick cassieren laten en der comparanten vader alles transporter en in handen stellen. Belovende zij comparanten van weer-de te houden 'tgeen ten voors. fijne sijne bij den voors. haerluyder geconstitueerde mitsgaders haerluyder vader volgens deese gedaen sal worden versoeckende hier-van acte, welke is dese. Getuigen: Anthonis Willems Vastrick en Gerrit Willemzn.

Wanneer een vader of moeder overleed, werd de langstlevende ouder legitimus tutor (voogd) over de nagelaten kinderen. Als de nog in leven zijnde ouder wilde hertrouwen dan moesten er, voordat het huwelijk werd gesloten, drie voogden (mombers) aangesteld worden, belast met het beheer en/of opvoeding van de kinderen van de overledene, totdat de kinderen meerderjarig waren (25 jaar). De eerste voogd, de voormomber (voormond) werd gekozen uit de naaste bloedverwanten van de overledene. De tweede was de sibbevoogd, de naaste bloedverwant van de nog in leven zijnde ouder. De derde was een toeziend voogd, een niet verwant persoon. Het eigenlijke werk, zeg maar de boekhouding over de bezittingen c.q. schulden werd gedaan door de voormomber. Hij moest regelmatig verantwoording afleggen van zijn beheer. De sibbevoogd en toeziend voogd hielden toezicht op deze werkzaamheden. De voogden moesten bij het aanvaarden van hun taak de eed afleggen. Uit bovenstaande akte kunnen we niet opmaken dat de vader is hertrouwd en dus is hij nog steeds de legitime tutor. Terwijl hij enige tijd afwezig was, hebben kwaadwilligen in Emden, hun kans schoon gezien om drie mombers aan te stellen en daardoor de vader uit te sluiten van het opzicht, regering en administratie van de goederen van zijn kinderen. Zijn drie zonen protesteren hiertegen, mede in naam van een jongere broer en zus, omdat men naar Oost-Fries landrecht geen zonen van 19 jaar en ouder voormomers mag opdringen.

Rond 1562 is een oude wal gelegd van de Snorrenhouversteeg tot het Heetveld
Idem, folio 520v-521.

Op 28-02-1617 compareerde voor notaris Johan van Ingen: Lubbert Harmanzn, oud omtrent 70 jaer, tegenwoordig wonende tot Scherpenzeel en verklaarde ten verzoeke van Clemens van Speulde, dat lange jaren geleden, omtrent vijff ofte ses en vijftich jaren geleden, geleyt is seeckere walle gelegen in't gescheyt van die Rijten- ende Santbrinckermeent, dewelcke gemaect worde uit die gront ter beijde sijden van deselve walle gelegen. Ende is deselve walle daerna oock bij den bruyckers van de Rijten- ende Santbrinckermeent ter wederzijde gelegen onderhouden. Verklaart nog dat de voors. walle is streckende van de Snorrenhouversteeg af tot het Heetvelt op de Meent des voors. erffs De Rijt gelegen, daer een sloot begint in de beeck. Ende dat deselve walle na sijns comparantes kennisse is gemeen competerende die eygenaers van de voors. meent van De Rijt ende Santbrinck. Voor redenen van wetenschap verklaarde de comparant dat hij omtrent zes jaren oudt sijnde metter woon gecommen is op Snorrenhoeff bij de voors. meent gelegen ende dat hij aldaer nog wonende was ten tijde van't leggen van de voors. walle, dewelcke walle hij comparant heeft syen maken en dat hij lange jaeren daerna aldaer gewoont heeft. Indien verzocht wil hij dit te allen tijde met de eed sustineren. Getuigen: Gerrit Janszoon Coedijck den Ouden en Henrick Aertszn alias Corneliszn.

Vijf kinderen Henrick uitgezworven vanuit Leiden naar Amersfoort en Arnhem
Idem, AT 002a003-f 57.

Op 30-07-1628 compareren voor de notaris: Peter Janzn, timmerman voor hemselven, Thomas Davitszn als man en voogd van Annichgen Henricxdr, sijn huysvrouw èn als schriftelijke last hebbende van Andries Wouterszn van Isenach en Marrichgen Henricxdr, echtelieden wonende te Arnhem, Adriaen Henricxzn voor hemzelve èn als momber van de onmondige dochter van zaliger Willem Henricxzn, zijn overleden broeder, èn van't onmondige soontken van Cellichgen Henricx, zijn zaliger zuster.
Zij verklaren gecedeert en overgegeven te hebben ten behoeve van E. Johan Heremans wonende te Leyden en zijn erven sodanige pajern (parten, termijnen) der cooppenningen als hen comparanten in voors. qualite voor haerluyder portie ter somme van 487 gld. 10 st. en reste competerende is van Willem Jacobszn, deurwaarder tot Leyden, ter saecke van de vercopinge van een huuse met alle aencleven vandien staende tot Leyden op Merendorp tegen die Vlassackoven. Consenterende die comparanten dat de custingbrieve der voors. 487 gld. 10 st. bij de coper ten behoeve van E. Johan Heremans en zijn erven worde beleden. Vertijende zij comparanten in de voors. qualite voor haar en haar erfgenamen ten behoeve als vorens van alle actien, recht en opseggens sij comparanten in de voors. qualite aen de voors. cooppenningen hebben, en bekennen de comparanten daarvan bij Johan Heremans daarvan voldaan en betaald te sijn met de som van 345 gld. 18 st. 12 penn. Beloven zij comparanten daarvan (ist noot) naerder cessie ofte belidenis te doen tot vermaninge waervan de comparanten versochten acte, is dese. Getuigen: Ernst van Diest en Henrick Verschuer (Verschuyr).

De buurtschap Voskuilen

Verslag van de lezing over de buurtschap Voskuilen door de heer Henk van Woudenberg op 23 november 2006

Naar aanleiding van het verschijnen van het tweedelige boek 'Voskuilen, een buurtschap onder Woudenberg en Leusden' had onze afdeling de schrijver Henk van Woudenberg uitgenodigd iets over zijn levenswerk te vertellen.

Het komt de laatste tijd steeds meer voor dat er onderzoek wordt gedaan naar de geschiedenis van een buurtschap, streek of straat. Maar reeds bijna twintig jaar geleden

begon Henk van Woudenberg aan zijn zoektocht naar de geschiedenis van de buurtschap Voskuilen. Het resultaat mag er zijn. Het werden twee boekdelen met heel veel informatie over de geschiedenis en de bewoners van deze buurtschap. Op één van deze boerderijen is Henk geboren. Dat verklaart zijn grote betrokkenheid bij deze buurtschap. Natuurlijk heeft de spreker gezocht naar de oorsprong van de naam Voskuilen, maar ondanks alle inspanningen blijft dit in de nevelen van de tijd verborgen.

Dat de naam al heel oud is blijkt uit de eerst bekende bewoner van de boerderij 't Erf, met de fraaie naam Lubbert Petersen van Vosculen getrouwd met Heylwich. Lubbert overleed vóór 1398.

Henk verdeelt zijn voordracht in een aantal periodes, zoals ook in zijn boek is gedaan. De Voskuilerdijk waarlangs een aantal boerderijen staan wordt reeds in 1650 genoemd, maar al veel eerder is er sprake van ontginning in dit gebied gelegen tussen Leusden en Woudenberg. Zo is er een oorkonde uit 1310, toen de ontginning stevig ter hand werd genomen, waarin de bisschop van Utrecht, die dit gebied in bezit had, de grens wilde vastleggen tussen Leusbroek en Voskuilerbroek. De uitgang 'broek' wijst op laaggelegen land. De bisschop bepaalde dat er een grenssloot moest worden gegraven tussen beide buurtschappen en dit werd de Woudsloot. Dit laaggelegen gebied werd doorsneden door opgewaaide zandruggen. Over één van deze zandruggen werd een weg aangelegd die we nu kennen als de Voskuilerdijk.

Op een kaart uit 1717 is duidelijk te zien dat de boerderijen zich op de hogere zandruggen bevinden. Rond 1600 stonden er negen boerderijen op deze zandruggen die allemaal toebehoorden aan zeven kloosters. Deze boerderijen stonden indertijd met de achtergevel naar de weg zodat de route van mest en oogst zo kort mogelijk was. Het waren geen grote bedrijven. Het aantal melkkoeien dat men hield bleef meestal onder de zes. Daarnaast had men nog een aantal guste koeien, dat zijn koeien die geen melk meer geven en vele eenden, die vroeg in de morgen de buurt wakker schreeuwden.

Omdat het gebied deel uitmaakte van de Hollandse waterlinie zijn alle boerderijen in 1940 door de Nederlandse militairen in brand gestoken omdat men een vrij schootsveld wilde houden. Het gevolg is dat er nu geen mooie oude boerderijen en schuren meer zijn te bewonderen. Oorlogshandelingen zijn er echter in 1940 niet in dit gebied geweest en de boerderijen werden al snel weer opgebouwd. Maar in 1945 was het anders. Het oorlogsgeweld laaide juist in dit gebied hoog op zodat een enkele boerderij voor de tweede keer werd verwoest en zeven inwoners, luttele weken vóór de bevrijding, het leven verloren. Ook het landschap is niet meer wat het was. Vroeger waren er veel houtwallen als afscheiding der landerijen, maar sinds de opkomst van het prikkeldraad na 1873 zijn de fraaie houtwallen verdwenen en heeft het landschap veel meer een open karakter gekregen.

In de buurtschap Voskuilen ligt het landgoed Voskuilen (1895-1977)

Baron van Hardenbroek, de toenmalige burgemeester van Leusden, begon met de aankoop van gronden en boerderijen in dit gebied. Zijn zoon breidde dit bezit uit door de aankoop van 156 ha voor f 64.000. Later werd dit landgoed geërfd door baron Gevers. In 1977 werd 140 ha hiervan voor 3 miljoen gulden verkocht aan de pachtboeren. Henk vertelde dat zijn vader veel slapeloze nachten heeft gehad voordat hij de knoop doorhakke en de boerderij, waar hij al zolang pachter was geweest, kocht.

Na de pauze vertelde Henk iets meer over de manier waarop hij het onderzoek had gedaan. Zoals bij bijna elk genealogisch onderzoek, begon Henk dicht bij huis. Hij vroeg zich af waarom zijn ouders vanuit Aalsmeer naar de boerderij Groot Romselaar waren verhuisd. Daarna verdiepte hij zich in de geschiedenis van deze boerderij. De naam doet vermoeden dat er een Roomse connectie is. In ieder geval blijkt dat het in bezit is geweest van het klooster Mariënhof te Amersfoort. Gelukkig voor Henk kon hij in het Archief Eemland het hele archief van dit klooster doorwerken. Hij zocht daarin vooral naar de bewoners, de reparaties en verbouwingen en naar informatie over het bewerken van het land. Dat was een monnikenwerk en nam vele jaren in beslag. Elke pak papier, vaak met een touwtje bijeengehouden en nog vol zand van de schrijver die de inkt met een zandstrooier had gedroogd, werd doorgespit. Van het een komt het ander kun je wel zeggen, want het bleek dat Groot Romselaar deel uitmaakte van een groter geheel: Voskuilen. En dan is het hek van de dam.

Met enorm veel doorzettingsvermogen ging Henk aan de slag. Hij bestudeerde zowel de rechterlijke archieven van Leusden en Woudenberg, als de kloosterarchieven en de notariële archieven. Ook het kadaster werd vele malen door hem geraadpleegd. Maar daarmee heb je nog geen verhaal. Er moet een verband gelegd worden tussen vroeger en nu. Dus ging Henk op bezoek bij de huidige bewoners en stelde vele vragen, maakte foto's en vervaardigde van ieder gezin een genealogie.

Al deze gegevens vulden een flink aantal mappen en hieruit moest tenslotte een leesbaar geheel worden gemaakt. Er kwam een indeling in hoofdstukken, een lijst van bewoners met hun genealogieën, voetnoten en van iedere boerderij een apart hoofdstuk en vergeet vooral de index niet.

Als belangrijke adviezen kregen we van Henk nog het volgende lijstje mee naar huis.

- * probeer zo duidelijk mogelijk voor ogen te houden wat je wilt
- * werk naar een afronding, maar leg jezelf geen tijdsdruk op
- * leer van anderen, zij weten de weg
- * publiceer eens een deel van het onderzoek
- * neem een vaste tijd om te hobbyen (met veel smokkeluurtjes natuurlijk)

Zijn laatste slogan wil ik u niet onthouden

Onderzoek naar de geschiedenis blijft een vreselijk spannend maar ongevaarlijk avontuur!

Henk van Woudenberg heeft met zijn tweedelig boek een monument neergezet die de tijd zal doorstaan. Wij hebben van zijn verhaal genoten en de voorzitter bedankte hem daarvoor hartelijk. Meer informatie is te vinden op www.voskuilen-hetboek.nl

Noot van de redactie

Het Middel-Nederlandsch Woordenboek vermeldt bij 'vossencule' het volgende: (ook voscule, -cuyle), znw. vr. Voskuil (als plaatsnaam en geslachtsnaam), voshol (als plaatsnaam), vossenhol.

Nieuws van de afdelingsbibliotheek

Daar de bibliotheek op de huidige locatie niet meer toegankelijk is voor de leden, is het aanvragen en uitlenen van boeken helaas minimaal geworden. Toch kan ik u aanraden de catalogus van de bibliotheek op onze website <http://amersfoorteo.ngv.nl> opnieuw te bezoeken. Vooral zij die hun stamboom willen aanvullen met gegevens van de streek, gewoonten en omstandigheden, waarin hun voorouders leefden en woonden. Gaarne wil ik u enkele boeken en periodieken nog eens speciaal aanbevelen.

215	Onze voorouders en hun werk, uitgave NGV 1971.
238	Eemnessers door de eeuwen heen, t.g.v. 650 jaar Eemnes (2002).
238.1	Index op boek 238.
243 t/m 262	Diverse gilden o.a. van bakkers (1741-1796); kleermakers (1592-1789); lakenkopers (1617-1730); mandenmakers (1590-1793); timmerlieden (1617-1718) en vele anderen.
264	De huwelijksintekeningen van Schotse militairen in Nederland, door dr. ir. J. Mac Lean (1574-1665) uitgave 1991.
280 t/m 287.3	Bijdragen en mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden van het Nederlands Historisch Genootschap 1981 t/m 1988.
291 t/m 291.94	Drie maandelijkse bladen voor taal en volksleven in het oosten van Nederland, jaargangen 1976 t/m 1994.

Verdere interessante boeken enz;

- 228 t/m Genealogisch Repertorium A-Z (1972-1994) van Jhr. mr. dr. E.A. van
228.4 Beresteyn, inclusief de supplementen.
229 t/m Nederlands Repertorium van Familienamen van alle Nederlandse
229.15 provincies.
271 Hugenotten, Geschichte eines Martyriums (1990).
272 Vlucht naar de vrijheid, de Hugenoten en de Nederlanden, uitgave van
De Bataafsche Leeuw (1985).
326 t/m NGV-afdeling Zeeland, Zeeuwse Kwartierstatenboeken, deel 1 t/m 5
326.4 (1981-1996).
967 Holland in vroeger tijd, Gelderland (1964).
968 Nederland in vroeger tijd Utrecht (1965).
969 Nederland in vroeger tijd Overijssel (1966).
970 idem, deel 2.

Ook in de periodieken van de andere NGV-afdelingen staan interessante onderwerpen. Deze staan in onze bibliotheek.

NOOT: Boeken etc. uit de bibliotheek kunnen ook – in afwijking van het gestelde in de noot aan het einde van de catalogus – tussen door worden besteld bij de bibliothecaris. De aflevering kan dan in onderling overleg worden geregeld.

BEKIJK DE CATALOGUS EN U HEEFT WERK IN DE WINTERMAANDEN

G.G.M. van der Kroon, tel.033-4942496

Eemlandse Klappers door J.H.M. Putman

Bij Boekopcd – te vinden onder de rubriek Genealogie – is te bestellen een CD met de serie Eemlandse klappers op doop-, trouw- en begraafregisters.

1. Gereformeerde lidmaten van Amersfoort 1619-1672
2. Dopen r.k. parochie Hamersveld 1693-1811
3. Dopen r.k. parochie Achterveld 1674-1811
4. Huwelijken Leusden en Stoutenburg tot 1811.
- Dopen gereformeerde gemeente Leusden 1789-1809
5. Dopen r.k. parochie Hoogland
6. Huwelijken Hoogland tot 1811.
- Dopen gereformeerde gemeente Hoogland 1760-1811
7. Dopen gereformeerde gemeente Bunschoten 1631-1812
8. Huwelijken Bunschoten tot 1811
9. Dopen Eemnes tot 1811
10. Huwelijken Eemnes tot 1811
11. Dopen Baarn en De Vuursche tot 1811
12. Huwelijken Baarn en De Vuursche tot 1811
13. Dopen Soest tot 1812
14. Huwelijken Soest en Isselt tot 1813
15. Dopen gereformeerde gemeente Woudenberg 1686-1812
16. Huwelijken Woudenberg en Geerestein tot 1812
17. Dopen Renswoude tot 1811
18. Huwelijken Renswoude tot 1811
19. Dopen r.k. parochie 't Zand Amersfoort 1710-1811
20. Dopen r.k. parochie Kromme Elleboog Amersfoort 1680-1811 (2 dln.)
21. Kerkelijke huwelijken Amersfoort (exclusief gereformeerde gemeente) tot 1812
22. Dopen oud-kathatholiek parochie 't Zand Amersfoort 1659-1811

23. Overige dopen Amersfoort (exclusief gereformeerde gemeente) tot 1811
24. Dopen gereformeerde gemeente Amersfoort 1579-1811
25. Huwelijken gereformeerde gemeente Amersfoort 1583-1811
26. Huwelijken gerecht Amersfoort 1585-1811
27. Overledenen in Eemland (exclusief Amersfoort) tot 1811
28. Overledenen te Amersfoort tot 1811
29. Familiegeld Eemland 1675 (-1724)

Al deze boeken zijn op tekst doorzoekbaar en worden met een PDF-index geleverd. Tijdens de voorinschrijving hanteren we een speciale prijs van € 25,00.

TE KOOP

Jurriaan van Tol,	Van eenen bloede, 3e druk 1941	€ 3,00
Jurriaan van Tol,	Van eenen bloede, 6e druk 1941	€ 2,50
Prof. dr. Jan de Vries,	Onze Voorouders, 1942	€ 2,50
Prof. dr. J.F. v. Bemmen,	Afstamming en Erfelijkheid, 1941	€ 4,50
H.L. Kruimel,	Stamboomonderzoek in de Praktijk, 2e druk	€ 4,00
C. Pama,	Het Volkskarakter in de Heraldiek, 1940	€ 4,00
C. Pama,	Het Volkskarakter in de Heraldiek, 3e dr.43	€ 4,00
Prof. dr. J.F. v. Bemmele	De achtergrond van de persoonskaart, 2e dr.'44	€ 5,00
Jurriaan van Tol,	Nederlandsche Sibbekundigen, deel 1, 1944	€ 5,00

P. Uitenbogaart

Dorresteinseweg 49 FL 418,
3817 GB Amerfoort
Tel. 033-4721995.